

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

KETVIRTADIENIS – THURSDAY, KOVO – MARCH 3, 2016 • Vol. CVII Nr. 26 Kaina 1.50 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 03-02-16

ŠIAME NUMERYJE:

Vaikus vėl kviečia
V. Vėbraištės mokykla – 4 psl.

Prezidento gyvenimo
žingsniai – 12 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Obuolio vargai: nėra kur nukristi

VITALIUS ZAIKAUSKAS

Keturias dienas Vilnius užė. Vyko vienas iš pačių didžiausių miesto renginių – Vilniaus knygų mugė.

Vasario 25 dieną, ketvirtadienį, ją atidarė parodos globėja LR prezidentė Dalia Grybauskaitė. Kaip pasakė čia sutiktas pažįstamas žurnalistas iš Danijos, jeigu aukščiausi šalies vadovai globoja tokius renginius – tai daug pasako apie tą šalį. Pačią pirmąją mugės dieną ją aplankė ir premjeras Algirdas Butkevičius, vienas po kito į parodų rūmus traukė ministrai.

Tačiau, kaip nebūtų keista, nesutikau nė vieno Seimo nario (o mugėje būdavau kasdien). Nors gal ir nieko čia keisto, žinant mūsų dabartinį Seimą... Gal jie turi kur kas svarbesnių reikalų – juo labiau kad šiomis dienomis nevyksta Seimo sesija.

17-oji tarptautinė Vilniaus knygų mugė patvirtino: lietuviai – skaitanti tauta.

Dainiaus Labučio nuotr.

Jie du kartus rinkosi į opozicijos šaukiamą neeilinę Seimo sesiją – dėl krūvos korupcinių skandalų. Pirmą kartą, sugiedoję himną, išsiskirstė po valandos, taip ir nepradėję sesijos, bet labai įnirtingai pa-

siginčiję, o antrą kartą posėdžiavo vos pusvalandį ir vėl, vos suspėję sugiedoti himną, išsilakstė kas sau... Na, bet tiek to, palikime ramybėje tuos Seimo narius.

– 2 psl.

LR generalinis konsulas Marijus Gudynas su naktinio lietuvių kalbos žinių patikrinimo entuziastais, kurių kasmet vis daugėja.

Čikagos lietuviai tradiciškai rašė Nacionalinį diktantą

Vėlyvą vasario 27 dienos naktį – 3 val. nakties (11 val. ryto Lietuvos laiku) – net 28 lietuvių kalbos mylėtojai susirinko dalyvauti kasmetiniame Nacionalinio diktanto konkurse, dar trys rašė ankstyvą rytą. Šiais metais Čikagos apylinkėse naktį diktantą rašyti buvo galima Maironio lituanistinėje mokykloje, Lemonte, bei LR generaliniame konsulate Čikagoje. Ankstyvą rytą savo lietuvių kalbos žinias išbandyti buvo galima Gedimino lituanistinėje mokykloje, Mundelein priemiestyje.

Tęsiant gražią tradiciją bus renkamas raštingiausias Čikagos lietuvis, kurį apdovanos generalinis konsulas Marijus Gudynas ir įmonė „Goodwill Financial”.

LR generalinis konsulas Čikagoje nuoširdžiai dėkingas rašymą kartu rengusioms partnerėms, lituanistinių mokyklų direktorėms: Godai Misiūnienei ir Giedrei Ramanauskaitei.

Diktanto tekstas skelbiamas svetainėse www.diktantas.lt, www.vlkk.lt ir DELFI.

LR gen. konsulato Čikagoje info ir nuotr.

Rizika atsiranda tada, kai nežinai ką darai – Warren Buffett

Obuolio vargai: nėra kur nukristi

Atkelta iš 1 psl.

Renginys renginį veja

Maniau, kad pirmąją mugės dieną bus galima lengviau viską apžiūrėti, nebus spūsčių. Bet šios mano mintys tučtuoju pasirodė juokingos – besiaartin-damas prie „Expo” rūmų – jau iš tolo išvydau nuvinguriavusią per visą didžiulę aikštę eilę prie bilietų...

Kaip ir kasmet, knygų mugė turi savo šūkį. Šiemet – „Personażas ieško autoriaus”. Kaip tai suprasti? To paklausta viena iš parodos rengėjų tik mišlingai ir dviprasmiškai kaip kokia Džokonda nusišypsojo, įdėmiai visus apžvelgė ir tylėdama nuėjo, palikusi visus žurnalistus visiškoje nežinioje. Kaip kas nori – taip ir supranta.

Paimi į rankas mugės lankstinuką su renginių sąrašu ir aikteli – kasmet jis vis storesnis. Bandžiau skaičiuoti – mikliai susipainiojau. Bet garantuoju – jų ne mažiau nei 400. Tai ir diskusijų klubai, kino salės programa, muzikos salės programa, bibliotekų erdvės programa...

Beje, muzikiniai renginiai knygų mugėje – ne naujiena, tačiau šiemet jiems buvo skirtas visas atskiras pastatas. Ten taip pat renginys vijo renginį, kas pusvalandį dainininkas keitė dainininką, grupė keitė grupę. Ir taip nuo ankstyvo ryto iki vėlaus vakaro. Ten vyko ne vien naujausių muzikinių CD albumų pristatymai, bet ir pokalbiai, ginčai, knygų aptarimai. Kaip sakė mugės organizatoriai – išplėsta muzikinių renginių programa labai gerai pasiteisino. Džiaugėsi ir muzikantai – klausytojų ir diskusijų dalyvių netrūko. Visi pasisakinėjo, reiškė savo nuomones. Dėmesio pakako visiems – ir scenų liūtams, ir dar tik pradedantiems savo muzikinę sceninę karjerą.

Bene gausiausiai mugės lankytojų dėmesio visuomet susilaukia užsienio kūrėjai. Tai knygų, kurios yra pačios skaitomiausios Lietuvoje, autoriai. Ir ne vien rašytojai, bet ir patys garsiausi pasaulyje knygų iliustratoriai, reikšmingiausių tarptautinių konkursų nugalėtojai. Nors, kaip žinia, lietuviai knygų iliustratoriai taip pat garsėja, laimi pačius prestižiškiausius apdovanojimus.

„Dešimtukai, dvyliktukai”

Keli mėnesiai iki Vilniaus knygų mugės pradžios jau pradedama kalbėti apie geriausių knygų dešimtukus. Juos kasmet paskelbia šioje mugėje. Kandidatai yra skelbiami spaudoje, kalbinami siūlomų kūrinių autoriai. Tačiau, jeigu paklaustumėte mano asmeninės nuomonės, pasakyčiau: įtartina akcija. Ir štai kodėl.

Manau, ji nėra objektyvi – toli gražu nebūtinai ši konkursą laimi ištis to

Savo knygą „Lietuviški takai” pristato Donatas Januta. Pristatymą veda Dalia Cidzikaitė. V. Zaikausko nuotraukos

vertos knygos. Mat balsuoti gali bet kas, perskaitęs net ir vieną knygą iš pateiktojo sąrašo. Visai nebūtina perskaityti visas dešimt, ir tik tuomet nuspręsti, kuri iš jų yra geriausia.

Lig šiol pasitikėdavau labai solidžios mokslo įstaigos, Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto, renkamu Kūrybiškiausių knygų dvyliktuku. Šiemet tai buvo keturioliktieji rinkimai. Tačiau mano pasitikėjimas ir šiuo sąrašu, jo objektyvumu, sudužo kaip koks svajonių laivas į gyvenimo cizinio krantą dar kelios dienos prieš knygų mugę prasidedant. Paaiškinsiu.

Instrukcija: kaip tapti geriausiu

LRT radijo „Klasikos” programos žurnalistė Laima Ragėnienė pakvietė Kūrybiškiausios knygos rinkimų komisijos nares pasikalbėti tiesioginiame eteriye. Tai buvo literatūroje gerai pasikausčiusios mokslininkės, literatūrologės, Lietuvos mokslų akademijos Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto (na jau aukščiau nėra kur!) Šiuolaikinės literatūros skyriaus vadovė dr. Donata Mitaitė, hab. dr. Jūratė Sprindytė ir dr. Jūratė Čerškutė.

Klausiau laidos ir galvojau: „geriau būčiau negirdėjęs”, arba „mokslininkės praleido progą patylėti”. Ne vienas apdovanojimas Lietuvoje jau yra sukompromituotas, tai šios mokslininkės labai sėkmingai sukompromitavo ir ši – Kūrybiškiausių knygų rinkimą.

Pasirodo, rinkdamos dvyliktuką komisijos narės taip pat per daug nekvairšija sau galvos. Štai kelios citatos iš pokalbio. Žurnalistės paklaustos, ar daug reikėjo komisijai perskaityti knygų, komisijos pirmininkė leptelėjo: „Iš knygos pavadinimo būna aišku, kad neverta skaityti”. Kita moksli-

ninkė taip pat prakalbą režė itin nuosirdžiai: „Kolegė Donata perskaitė apie 40 knygų, o aš jų neskaičiau, bet pavarčiau. Aš jų neskaičiau nuo – iki”. Tada žurnalistė, tikriausiai supratusi, kad pašnekovės „kalba vėjus”, bando pakreipti kalbą kitur – apie Kūrybiškiausių poezijos knygų rinkimus. Tačiau ir čia užverda pekla. Mokslininkė, vertinimo komisijos narė, dėsto toliau: „Paskaitai tris eilėraščius, pavartai, jeigu autorių pažįsti, nu nebūtina sėdėt dvi dienas...”.

Štai kaip renkamos geriausios poezijos knygos!

Tačiau žurnalistė negali patikėti, ką girdi savo ausimis ir dar bando gelbėti padėti: „Sakot, galima jau vien iš pavadinimo nustatyti (ar knyga kūrybingai parašyta)? Literatūros mokslininkė J. Sprindytė rimtai atsako: „Galima, galima”. Ir čia pat ją papildė D. Mitaitė: „Leidykla ir knygos pavadinimas pasako labai daug”.

Taigi, sugalvojai gerą knygos pavadinimą, išleidai niekalą geroje leidykloje ir viskas – gali tikėtis Kūrybiškiausios metų knygos autoriaus laurų vainiko. Visai nejuokinga, jeigu šitaip.

Mugės svečiai

Jeigu mugė turi savo šūkį, tai kiekviena mugės diena turi savo svarbiausią akcentą. Pirmoji mugės diena – ketvirtadienis buvo „Bičiulių diena”, penktadienis – „Ilgasis penktadienis” (kadangi mugė laukia visų, kurie galėjo atvykti tik po savo darbų). Šeštadienis – „Nekasdieninių pasimatymų diena”, nes čia skaitytojai galėjo susitikti ir paklausti, ką apie savo kūrybą kalba patys skaitomiausi Lietuvos ir užsienio knygų autoriai, patys garsiausi Lietuvos ir užsienio knygų iliustratoriai, savo kolekcijas galėjo papildyti autografų kolekcionieriai.

Šiemet ypatingi mugės svečiai – ukrainiečiai. Tai Ukrainos kultūros vitrina: ukrainiečiai rašytojai, žurnalistai, leidėjai, knygų iliustratoriai, kino režisieriai skirtingais aspektais pristatė savo šalies šiuolaikinę kūrybinę mintį ir ieškojo galimybių bendradarbiauti su kolegomis Lietuvoje. Mugėje lankėsi 11-os Ukrainos leidyklų atstovų delegacija.

Taip pat veikė iliustravimo dirbtuvės Lietuvoje gyvenančių ukrainiečių vaikams, dauguma jų – iš karo nualintų Donecko ir Luhansko sričių.

Tarp 35 užsienio svečių renginyje dalyvavo ir keli pasaulyje žymūs kūrėjai, pavyzdžiui, ukrainiečių rašytojas ir žurnalistas, knygos „Maidano dienoraštis” autorius Andrejus Kurkovas, gyvenantis Kijeve. Jis yra labiausiai į užsienio kalbas verčiamas ukrainiečių autorius. Šios knygos pristatyme dalyvavo ir charizmatiškasis Užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius.

Karo žurnalistas ir fotografas, „Los Angeles Times” korespondentas Sergejus Loiko pristatė savo romaną „Aeroport”, kuriame užfiksuota baisi jo patirtis Donecko oro uoste 2014 metų spalį. Jis buvo vienintelis užsienio korespondentas, praleidęs keturias dienas su vadinamaisiais „kiborgais” – Donecko oro uostą gynusiais Ukrainos kariais.

Kaip ir visada Vilniaus knygų mugėje daug vietos skirta vaikams. Ir tai ne vien vaikiškų knygų pristatymai, tačiau daugybė edukacinių ir kūrybinių užsiėmimų.

Sekmadienį, paskutinę knygų mugės dieną, buvo paskelbta 2017 metų mugės tema ir data. Kitamet ji vyks vasario 23–26 dienomis, jos tema – „Lietuviški ženklai pasaulyje”. Taigi, svarbiausias dėmesys bus skirtas išeivijos knygoms bei autoriams.

Beje, Vilniaus mugės rengėjai praneša, kad per šias keturias dienas mugėje pabuvojo net 66 tūkstančiai lankytojų. Jie taip pat pažymi, kad šiemet lankytojai domėjosi ne vien grožine literatūra, pastebimai išaugo susidomėjimas mokslo populiarinimo, įvairių mokslų šakų knygomis.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday
except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by

the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD): – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD) – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame.

„Draugo” prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr.redaktore@gmail.com

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį ir kalbą neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

Administracijos el. paštas:

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

„Mūsiškiai”: estradinis šou – ispūdžiui sudaryti, ne istorinei tiesai atskleisti

VIDMANTAS VALIUŠAITIS

Kai parašiau atsiliepimą apie Rūtos Vanagaitės pristatymą su savo nauja knyga „Mūsiškiai” (<http://kultura.lrytas.lt/istorija/atkirto-rutai-vanagaitė-issigimeliai-nera-musiskiai.htm>), ir „Išsigimėliai – nėra ‘mūsiškiai’”, („Draugas”, 2016 m. sausio 30 d.), savo ‘Facebook’ paskyroje sulaukiau imperatyvių klausimų: kam apie tai kalbėti, kam daryti reklamą?

Iš dalies žmonės buvo teisūs: čia tas žanras ir tas atvejis, kai bet kokie atsiliepimai – teigiami ar neigiami – dirba autorės naudai. Kadangi projekto esmė – ne tiek pristatyti to meto įvykius, kokie jie buvo, kiek susigražinti populiarumą, patraukti visuomenės dėmesį. Labiausiai – į asmenybę. Asmenybę žmogaus, kuris aukšta oktava imasi teisėjauti klausimu, apie kurį, kaip knygoje prisipažįstama, dar tik „prieš metus beveik nieko nežinojo” (221 p.).

Per metus parašyti dėmesio vertą veiklą sudėtinga tema, keliančia diskusijas ir tarp istorikų, būtų iššūkis profesionalui. Bet autorė suspėjo. Ir ne tik parašyti. Ji praleido ilgas valandas Ypatingajame archyve, analizavo KGB tardymų bylas, apvažiavo 15 miestų, pabuvojo 30 masinių žudynių vietų Lietuvoje, aplankė net Baltarusiją ir jos egzekucijų vietas! Našumas – pavydėtinas. Rezultatas?

Rezultatas yra priežastis, kodėl nusprendžiau eiti dar kartą „sukasti daržą” Rūtai Vanagaitėi. Ne tai, kad „už dyką”. Turėjau dar ir „apsibilietuoti” – atiduoti beveik 12 eurų už „teisę žinoti”. Nemokamai ji tik televizijoje. Bet ten nepateksi, jeigu nesi „teisinguose sąrašuose”. Todėl naudojuosi tribūna, kuri lojalumo pasižadėjimų redaktoriaus skoniui iš manęs neprašo.

Dar kartą pasisakyti apie „Mūsiškius” – knygą jau perskaičius – galutinai įtikino mane Tomas Dapkus. Jį vis dėlto laikau gebančiu kritiškai mąstyti, atsakingai žurnalisto profesiją suvokiančiu žmogumi. Televizijos laidoje jis su tam tikro pietizmo doze asistavo knygos autorei (<http://m.alfa.lt/straipsnis/49985197/kaip-valdzios-koridoriuose-dingo-vyriausybei-perduotas-lietuviu-zydsaudziusarasas>), pakartotinai keldamas klausimą: kaip galėjo atsitikti, kad Lietuvos piliečiai galėjo atkreipti ginklą į kitus Lietuvos piliečius?

Jeigu tai nėra suprantama žmonėms, pagalvojau, turintiems tikriausiai aukštesnį nei vidutinis supratimą apie Lietuvos istoriją, ką tuomet galvoti apie kitus? Paaiškinimų, tariau sau, reikia. Juolab kad populiarumo – nebepridėsiu. Viešinimo kampanija sustrateguota gerai, matomumas – didelis, perkamumas – taip pat. Jei ko stinga, nebent – ne inertiško žvilgsnio į prekę, noriai perkamą ir su ugnele aptarinėjamą.

T. Dapkaus perspektyvą – žvelgti į Antrojo pasaulinio karo metais Lietuvą ištikusią tragediją per jos piliečių, nesvarbu kokios tautybės jie būtų, konstitucinių pareigų bei lojalumo valstybei prizmę – įsidėmėjau. Išties tai gali būti geras išeities taškas šiai knygai aptarti. Turėtų palengvinti rasti atsakymus į klausimus, kuriuos TV studijoje kėlė Dapkus, o knygoje – Vanagaitė, bet nei vienas iš jų įtikinamų atsakymų nerado.

Bet pradėsiu nuo gerų dalykų. Kaip ir kiekvienam darbe, jų, žinoma, yra. Net tarybiniuose propagandiniuose leidiniuose, skirtuose politiškai ir morališkai naikinti ideologinius priešus, fabrikuojant kaltinimus ir liejant ant jų neapykantą, tokiuose, kaip „Faktai kaltina”, „Vanagai iš anapus” ir pan., esama dėmesio vertos informacijos. Visa bėda, kad ją atskirti nuo propagandos, falsifikatų ir klautočių – reikia pasirengimo. Vanagaitės knygos atvejis – panašus.

Bene stipriausi „Mūsiškių” fragmentai – autentiški pasikalbėjimai su Holokausto aukomis, budeliais, genocidą išgyvenusiais žmonėmis. Tie tekstai kalba patys už save. Gaila, jų nedaug. Bet jie dramatiški, išraiškingi, papildomų komentarų nereikalauja. Turiu galvoje kunigo Juozo Baltramonačio, Lukiškių kalėjimo kapeliono, dienoraščio iš-

Kontroversinė R. Vanagaitės knyga buvo pardavinėjama 17-oje tarptautinėje Vilniaus knygų mugėje.

Lrytas.lt nuotr.

traukas, kur perduodamas jo pasikalbėjimas su mirčiai pasmerkta 24 metų žydaite Šeina Robinavičiūte. Ten – drama. Ir tikri išgyvenimai. Kliudo giliai. Abejingumui vietos nelieka.

Kaip praleidote jaunystę? – klausia kunigas. Šeina: „Jau 12-os metų pradėjau rašyti eilėraščius. Į pasilinksminimus neidavau... Daug skaitydavau. Lengvų romanų neskaitydavau. Skačiau Šilerį, Gėtę, daug klasikų, Kudirką, Maironį, Vaičiaitį... Šileris sako, kad ateina laikas, kai žmonės nustoja kūrę, nes tai, ką sukuria, kiti sunaikina... Aš visa norėjau pataisyti, bet ką padarysi, aš tokia menkutė, aš nieko negaliu... Bet kas iš to, kas iš viso to išeina?”. (108 p.)

Režisierius Saulius Beržinis teiraujasi Antano Impulevičiaus bataliono Antano Gecevčiaus būrio eilinio Juozo Aleksyno:

– **Tai jums reikia rinktis, šauti tėvą ar šauti vaiką?**

– Tai pirma šauni tėvą. Vaikas nieko nejaučia. Apie save pagalvokit: kaip jaustis tėvui, kai palei jį vaiką nušauna? Ne iš automato šauni, vieną kulka tėvui, paskui jau vaikui.

– **Kai jus pasiūsdavo į tą šaudymą, tai kokia jūsų nuotaika buvo?**

– Neklauskit. Lieki žmogus toks kaip automatas. Dirbi pats nežinai ką. Klaiku. Vokiečiai šaudė retai, daugiausia fotografuodavo...” (129 p.)

Autorei to nepakanka. Ji mėgina skaitytoją, lyg tą kambarį priteršusį kačiuką, badyti veidu į nešvarumus. Visą emocinę įtampą, kuri kalba aukų ir budelių lūpomis, iškart numuša anatomija. Vanagaitė atverčia nužudytųjų palaikų ekshumacijos 1944 m. rugpjūčio 23 d. protokolą. Iškart po šio pasikalbėjimo skaitytojui duoda kriminalinių nusikaltimų inventorizavimo detalių.

Ką tu norima pasakyti? Labiau sukrėsti skaitytoją? Tada reikia cituoti 1941 m. birželį Budavonės miške nukankintų kunigų, Panevėžio gydytojų, Rainių politinių kalinių ekshumacijos protokolus. Ten suregistruoti ne nušautų, bet sadistiškai nukankintų aukų budelių palikti dar baisesni pėdsakai. Bet kokia to prasmė? Iš tragedijų „daryti lenktynes”, kurie kentėjo labiau? Beprasmiška. Žodžiai, kuriais kalba Šeina, – įtaigesni.

Pažintine prasme, įdomus, informatyvus pasikalbėjimas „Žydai – kas jie tokie” su Simonu (turbūt rabinas, knygoje nepristatytas nei pavarde, nei profesija, nei pareigomis). Paprastais žodžiais paaiški-

nama, kas žydams yra šabas, kodėl Tora ne knyga, o ritinys, kaip žydai apgaili ir išperka savo nuodėmes, kodėl melsdamiesi linguoja, kodėl dėvi kipas ir pan.

Vertės turi trumpi Antano Kmieliausko, Marcelijaus Martinaičio, Chaimo Bargmano, Eugenijaus Bunkos atsiminimai, iš dalies – pokalbis su istoriku Saulium Sužiedėliu.

Bet tai maždaug ir viskas, ką pozityvaus perskačiau šioje knygoje. Prisimarginau ją pieštuku tiek, kad švarių puslapių – be pastabų ir klausukų – liko nedaug.

Trūkumai – rimti. Metodologinio, faktografinio, istoriografinio ir netgi etinio pobūdžio. Sakyčiau, darbas žmogaus, stokojančio bazinių istorinių žinių apie laikotarpį, apie kurį bandoma pasisakyti ir jį vertinti. Nenuostabu, kad požiūris vienpusiškas, supaprastintas, pristatomas kaip estradinis šou. Prioritetas – ispūdis, netikėtumas, ne istorinė tiesa.

Paminėsiu 12 esminių Rūtos Vanagaitės knygos trūkumų. Jų yra žymiai daugiau, bet pagrindiniai – šie:

1. Metodologiškai ydinga perspektyva, vaizduoti Antrojo pasaulinio karo (1939–1945) įvykius Lietuvoje, kaip izoliuotus nuo procesų, kurie vyko visame Centrinės ir Rytų Europos regione.

2. Nacių okupacijos laikotarpis (1941–1944) aiškinamas be supratimo apie istorinį kontekstą, be sąsajų su pirmąja bolševikų okupacija (1940–1941), daugelio įvykių priežastingumo ryšiai pačiai autorei skendi miglose, tad skaitytojui brukamos visišškai nepagrįstos išvados.

3. Stokojant supratimo, kad Lietuva, kaip ir kitos dvi Baltijos valstybės, skirtingai nuo daugelio Europos valstybių patirties, karo pradžioje patyrė dvigubą – bolševikų ir nacių – okupaciją, ir kad jų teisinė padėtis 1941 m. vasarą iki šiol tebėra viena didžiausių neišspręstų tarptautinės teisės problemų, autorės pašnekesiai su Efraimu Zurofu atsakomybės dėl Holokausto Lietuvoje klausimu primena svačiojimus.

4. Nacių okupacijos metų įvykiai knygoje mėginami pristatyti taip, tarsi jie būtų ne pagal karo meto įstatymus valdomų, okupacinės galios kontroliuojamų ir jos reikmėms naudojamų pavergtų žmonių veiklos padariny, o laisvų individų moralinių pasirinkimų rezultatas.

Nukelta į 7 psl.

RYTYS

Rytys – rytinis, iš rytų pučiantis vėjas. Puslapis „Rytys“ pristato JAV lietuvių naujienas iš rytų pakrantės valstijų.

Redaktorė Vaida Lowell • El. paštas: draugas.east.coast@gmail.com

Bostono moksleivė – tarp geriausiai parašiusių Nacionalinį diktantą

AUDRIUS ŠEBEDA

Šių metų sausio pirmąją savaitę Lietuvoje lankėsi šeši 2015 metų Nacionaliniame diktante dalyvavę ir jį geriausiai parašę lituanistinių mokyklų užsienyje mokiniai. Švietimo ir mokslo ministerijos prizas šiems nugalėtojams – specialiai surengta edukacinė kelionė į Lietuvą. Didžiuojamės, kad viena šio konkurso nugalėtoja tapo ir mūsų, Bostono (JAV) lituanistinės, mokyklos 10 klasės moksleivė Liepa Ivanauskaitė. Ta proga kalbinu Liepą.

Sveika, Liepa! Nuoširdžiausi sveikinimai! Papasakok, prašau, kaip jauteisi, kai sužinojai, kad esi viena iš Nacionalinio diktanto konkurso nugalėtojų?

Iš karto nesuvokiau, kad tai galėtų būti tiesa. Buvo šokas sužinojus, kad jau už mėnesio būsiu Lietuvoje. Aš tuo metu kaip tik galvojau, kad būtų malonu pakeliauti, pajvairinti kasdienį gyvenimą. Sužinoti, kad keliausiu į tokią mylimą vietą, buvo be galo džiaugsmingas jausmas, nors ir sunku buvo patikėti.

Kokia buvo tavo pirmoji reakcija, kai išgirdai apie galimybę dalyvauti Nacionaliniame diktante? Ar ilgai ruošėsi diktantui?

Rašyti diktantą patarė lituanistinės mokyklos mokytoja, – sakė, kad pasistengtume ir išbandytume šį dažną Lietuvos mokyklų pratimą ir susivienytume su visais pasaulio lietuviais. Nusprendžiau: „Kodėl gi ne?“, bet specialiai nesiruošiau.

Ar rašant diktantą buvo akimirklų, kai savimi abejojai, kaip teisingai reikia parašyti?

Buvo žodžių, kurie mane klaidino ir savimi suabejojau ne vieną kartą. Dėl to reikėjo kai kurias

Bostono lituanistinės mokyklos mokinė Liepa Ivanauskaitė dalyvavo 2015 metų Nacionalinio diktanto konkurse ir laimėjo prizą – edukacinę kelionę į Lietuvą, organizuotą Lietuvos švietimo ir mokslo ministerijos. Sausio mėnesį ji susitiko su Lietuvos švietimo ir mokslo ministre Audrone Pitrėniene.

Liepos Ivanauskaitės asmeninio archyvo nuotr.

žodžius kelis kartus perrašyti, nes abejoju jų rašyba. Kiekviena frazė buvo specialiai parinkta, kad rašančiams reikėtų labiau pamąstyti. Buvo sunku, reikėjo galvoti greitai, nes tekstas buvo skaitomas tam tikru greičiu. Gerai, kad tekstą perrašiau antrą kartą, kad išbraukiau pirmą kartą neteisingai parašytus žodžius. Nebūčiau gavusi premijos už nešvariai parašytą diktantą.

O gal gali atskleisti paslaptį, kaip tau pavyko taip puikiai išmokti kalbėti ir rašyti lietuviškai, nors visą laiką gyvenai Amerikoje? Kas tavo šeimoje tau padarė didžiausios įtakos nuo mažens mokantis lietuvių kalbos?

Namuose stengiamės kalbėti tikrai lietuviškai. Mama užsibrėžė mane mokyti lietuvių kalbos – rašyti ir skaityti, nors gyvename užsienyje. Ji pati tai patyrė augdama Amerikoje. Mano tėtis – gimęs ir užaugęs Lietuvoje, tai ir jis darė įtakos mano lietuvių kalbai. Aš mokykloje mokiausi angliškai, mane mama nuvedė ir į lituanistinę mokyklą. Augau su seneliais, o jie su manimi kalbėdavo tikrai lietuviškai, taigi ir jie prisidėjo prie mano lietuvių kalbos žinių.

Žinau, kad gana dažnai vyksti į Lietuvą. Kuo tavo kelionė skyrėsi šį kartą? Kokiose Lietuvos vietose lankėtės, su kuo teko susipažinti? Kas tau paliko didžiausią įspūdį?

– Su šeima stengiamės į Lietuvą vykti kaip įmanoma dažniau. Reikia

Duris vėl atvėrė Vaivos Vėbraitės lituanistinė mokykla

Sausio mėnesį duris iš naujo atvėrė Vaivos Vėbraitės lituanistinė mokykla (mokyklėlė buvo uždaryta 2014 metais). Atsinaujinusi ir Woodbridge, Connecticut (CT) valstijoje, įsikūrusi mokslo įstaiga vaikučius susirinkti kviečia šeštadieniais, dažniausiai Woodbridge miesto bibliotekoje. Mokyklėlę lankyti pradėjo 16 mokinių nuo 3 iki 13 metų. Su jais dirba 3 mokytojos ir vedėja, sudarytos 3 vaikų grupės.

„Mokyklėlę atnaujino me dėl įvairių priežasčių, – pasakojo mokyklėlės vedėja Agnė D’Orso. – Pirmiausia – aš pati turiu 3 ir 4 metų vaikučius ir ilgai ieškojau mokyklėlės. Mano vyras – užsienietis, todėl namuose tenka kalbėti dviem kalbomis. To neužtenka norint vaikus išmokyti kalbos. Turiu ir keletą draugių, kurios taip pat ieškojo mokyklėlės.

Praėjusiais metais viename iš lietuviškų renginių sutikau Sigitą Šimkuvienę (JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos pirmininkę – Red.). Ji pasiūlė vėl atidaryti mokyklėlę. Sutikau būti vedėja. Džiaugiasi tėveliai, kad vaikai pradeda daugiau šnekėti ir laukti šeštadienių, kada galės važiuoti į lietuvišką mokyklėlę.”

Šių metų sausį Connecticute duris vėl atvėrė Vaivos Vėbraitės lituanistinė mokykla. Nuotraukoje: mokytojos, tėveliai ir vaikučiai su mokyklėlės vedėja Agnė D’Orso (ketvirta iš kairės) ir JAV LB Krašto valdybos pirmininke Sigita Šimkuvienė (penkta iš kairės).

Nijolės Inkrata nuotr.

V. Vėbraitės mokyklos pamokėlės bus įvairios, taip pat vaikai lietuvių kalbos mokysis dainuodami daineles ir žaisdami žaidimus. Kovo mėnesį vaikučiai pasirodys Kovo 11-osios minėjime Hartforde, CT. Balandžio 2 dieną mokyklėlė organizuoja paramos koncertą, surinktos lėšos bus skirtos naujosios mokyklėlės reikmėms.

„Draugo“ ir Vaivos Vėbraitės lituanistinės mokyklos info

aplankyti senelius. Žinoma, daugiausia laiko praleidžiamė pas senelius Tytuvėnuose, o paskutines kelias dienas keliaujam į Vilnių susitikti su draugais. Kai nori susitikti su visais draugais, nebelineka laiko paturistauti ir aplankyti svarbias Vilniaus vietas, daugiau sužinoti apie miestą.

Ši kelionė nuo kitų skyrėsi tuo, kad edukacinės programos tikslas buvo aplankyti Vilnių. Aplankiau vietas, kuriose jau esu buvusi, bet gidė apie jas papasakojo plačiau. Apsilankėm įvairiose Vilniaus bažnyčiose ir požemiuose, buvo labai įdomu daugiau sužinoti apie Vilniaus architektūrą. Ypač man patiko Šv. Petro ir Povilo bažnyčia, labai išpūdinga bažnyčios puošyba.

Taip pat buvome Vilniaus universitete, kurio kiemuose buvau vaikščiojusi, tačiau nebuvo apsilankiusi viduje bei dalyvavusi ekskursijoje. Mes taip pat aplankėme Vilniaus universiteto naująją biblioteką Saulėtekio. Ekskursija buvo skirta tikrai mums, nes šiaip ten įleidžia tikrai studentus. Buvo įdomu pamatyti, kaip veikia universiteto biblioteka. Taip pat buvome balete „Ana Karenina“.

Apsilankymas Švietimo ir mokslo ministerijoje buvo ypatingas dėl to, kad susipažinau su švietimo ir mokslo ministre ir pasikalbėjau su kitais dalyviais apie gyvenimą užsienyje. Gidas parodė ministerijos pastatą, buvo smagu sužinoti daugiau ir apie šią labai gražią, istorinę Vilniaus vietą, kurioje nebuvo buvusi. Mūsų paskutinė ekskursija buvo į vitražų dirbtuvę, kurios anksčiau nebuvo pastebėjusi. Ten mes bandėme kurti savo vitražą, neseniai man atsiuntė mano darbelį.

Ar šios kelionės metu teko pabendrauti su kitais Nacionalinio diktanto iš užsienio nugalėtojais? Įdomu, kaip jie kalba lietuviškai ir kuo skiriasi jų lituanistinės mokyklos, kuriose jie mokosi?

Taip, teko praleisti laiko su kitais dalyviais. Daugiausiai visur dalyvavome mes trys: aš, mergaitė iš Airijos ir berniukas iš Maskvos. Kartais prisidėdavo berniukas iš Latvijos. Jis jau vėl gyvena Lietuvoje. Aš gyvenau su aine Gertrūda, mes labai greitai susidraugavom. Dar vis palaikom ryšį ir tikimės susitikti vėl kada, jeigu pasi-taikys proga. Visi kiti nugalėtojai, išskyrus mane, buvo gimę Lietuvoje ir tik po to išvažiavę į užsienį. Mergaitė iš Airijos lanko šeštadieninę lituanistinę mokyklą, kaip ir aš, o berniukas iš Maskvos lanko lietuvišką mokyklą visą savaitę. Buvo įdomu daugiau sužinoti apie kitas lituanistines mokyklas. Kadangi visi buvo gimę Lietuvoje, jų tartis buvo puiki, mano lietuvių kalba tikriausiai buvo prasčiausia. Buvo labai smagi kompanija, be galo malonu, kad visi buvo tokie draugiški.

Ar vėl norėtum dalyvauti tokia me kon-kurse? Ar tokia patirtis tau buvo įdomi ir nau-dinga?

Tikrai dalyvaučiau tokia me kon-kurse dar sykį. Ši patirtis be galo pra-turtino, esu labai dėkinga už tokią re-tą galimybę. Man labai patiko, kad ši pro-grama suvedė lietuvių, gyvenan-čius skirtinguose kraštuose. Kitaip mes nebūtume susipažinę ir susi-draugavę. Pamačiau Vilnių „šviežiomis akimis“, pamačiau naujų vietų ir dau-giau sužinojau apie matytas. Patirtis – nepakartojama. Jeigu būtų galimybė, dabar žinočiau, kad tikrai verta pa-bandyti laimę.

Audrius Šebeda – Bostono litua-nistinės mokyklos dešimtokas, Liepos Ivanauskaitės bendraklasis.

New Yorko profesionalų susitikimas su pareigūnėmis iš Lietuvos

Iš k.: JAV LB New Yorko apygardos pirmininkas Algirdas Grybas, LR generalinis konsulas New Yorke Julius Pranevičius, LR ūkio vi-ceministrė Rasa Noreikienė, VŠĮ „Versli Lietuva“ generalinė direktorė Rūta Pentiokinaitė, VŠĮ „Versli Lietuva“ projektų vadovė Do-nata Mauricaitė.

ALGIRDAS GRYBAS

Vasario 25 d., ketvirtadienį, LR generaliniame konsulate New Yorke įvyko New Yorko lietuvių profesionalų susiti-kimas su Lietuvos Respublikos ūkio viceministre Rasa No-reikiene bei VŠĮ „Versli Lietuva“ atstovėmis – l.e.p. gene-raline direktore Rūta Pentiokinaite bei projektų vadove Do-nata Mauricaite.

Susitikime taip pat dalyvavo LR generalinis konsu-las New Yorke Julius Pranevičius, antroji sekreto-rė Jolanta Vitkauskaitė bei apie 30 New Yorko mieste bei jo apylinkėse finansų, teisės, medicinos, rin-kodaros srityse veikiančių profesionalų bei verslo savi-ninkų.

Apžvelgdama Lietuvos ekonominę padėtį, ūkio vi-ceministrė D. Noreikienė džiaugėsi, kad Lietuvos eko-nomika auga jau penkerius metus iš eilės (šiuo metu eko-nomikos augimas yra sparčiausias Europos Sąjungoje). 2015 m. Lietuva sulaukė 32 tiesioginių investicijų, 9 pro-jektai sulaukė investicijų iš JAV kompanijų – tai didžiausia vienas šaliai tenkančių investicijų dalis.

Nepaisant Europos Sąjungos taikomų ekonominių sankcijų Rusijai ir Rusijos taikomo maisto produktų em-bargo, Lietuvos eksportas 2015 m. išaugo 1,7 proc. Lietu-vos eksportui skatinti šiemet numatytos keturios tiksli-nės rinkos: tai JAV, Izraelis, Kinija ir Japonija.

VŠĮ „Versli Lietuva“ projektų vadovė Donata Mau-ricaitė pristatė Vilniuje rugsėjo 14–15 dienomis vyk-

siančią konferenciją „Life Sciences Baltics“ bei apžvelgė šios srities vystymosi raidą Lietuvoje. Gyvybės mokslų sektoriuje veikia daugiau nei 350 Lietuvos gamintojų. 2009 – 2013 m. gyvybės mokslų pramonės sritis Lietuvoje išaugo beveik dvigubai. Daugiausiai produkcijos eksportuojama į Vokietiją, JAV ir Jungtinę Karalystę. „Life Sciences Bal-tics“ – tai jau trečią kartą Lietuvoje vyksianti konferen-cija, pritraukianti daugiau nei 1 000 dalyvių iš daugiau nei 40 pasaulio šalių, daugiau nei 50 kompanijų, startuolių ir universitetų.

Susitikimo metu vyko aktyvi diskusija apie Lietuvos regioninį bei globalų konkurencingumą, eksporto plėtos galimybes bei investicijų skatinimą. New Yorko lietuviai dalijosi patirtimi, siekiant pritraukti investicijas į Lietuvą, analizavo iššūkius, pristatant Lietuvos produkciją JAV rin-kai. Susitikimo dalyviai domėjosi ne tik apie Lietuvos tei-kiamų paslaugų ir produktų kokybę, bet taip pat apie Lie-tuvos mokestinę sistemą, įstatymines bazės, darbo kodekso nelankstumą, kuriant darbo vietas Lietuvoje, ir dėl to ky-lančias kliūtis bei aukštesnes išlaidas verslui.

New Yorko lietuvių profesionalų susitikimai – tai JAV LB New Yorko apygardos vykdoma iniciatyva, kurios tiks-las – sukurti erdvę New Yorko lietuviams ieškoti pažin-čių profesinėse srityse, dalyvauti kokybiškose, teminėse diskusijose, dalintis profesine patirtimi vieniems su ki-tais ir su Lietuva. Visa informacija skelbiama New Yor-ko apygardos internetinėje svetainėje www.nylithuanian.org bei „LinkedIn“ grupėje adresu <http://nylp.ny-lithuanian.org>.

Nylithuanian.org

Ronald Reagan valstybės sekretoriui George Shultz įteikta Lietuvos diplomatinės žvaigždės

Vasario 27 d. Stanforde legendinio JAV prezidento Ronald Reagan valstybės sekretoriui George Shultz Lietuvos ambasadorius JAV Rolandas Kriščiūnas kartu su Lietuvos generaliniu konsulu Los Angeles Dariumi Gaidžiu įteikė aukščiausią Lietuvos Užsienio reikalų ministerijos dovanojimą – Lietuvos diplomatinės žvaigždę.

Ambasadorius R. Kriščiūnas taip pat dalyvavo Šiaurės ir Baltijos šalių energetinio saugumo konfe-rencijoje, surengtoje Stanforde. Konferenciją mode-ravo buvę JAV valstybės sekretoriai George Shultz ir Condoleezza Rice. Saugumo konferencijos dalyviai dis-kutavo saugumo, regioninio bendradarbiavimo, naujų technologijų klausimais.

Buvęs JAV valstybės sekretorius George Shultz ir LR ambasadorius Washingtone Rolandas Kriščiūnas

LR ambasados info ir nuotr.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė **Aušra Jasaitytė-Petry** • 8830 Magnolia Court • Orland Park, IL 60462 • El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

Lemonto jaunesniųjų skautų iškyla

SESĖ JULYTĖ KUDIRKIENĖ

Sausio 30 d. Lemonto jauniausieji skautukai susirinko čiuožimo iškylai. Saulutė linksmai švietė ir buvo nepaprastai šilta diena. Skautai nesijaudino, kad saulutė ištirpins ledą, nes žinojo – „Seven Bridges” čiuožykla Downers Grove miestelyje yra viduje, kur ledo ir oro temperatūra yra reguliuojama. Daugiau kaip 40 skautų iš penkių draugovių susirinko kartu su tėveliais. Dalyvavo Aušros Vartų/Kernavės tunto „Saulučių” draugovės paukštytės (draugininkė Julytė Kudirkienė), Nerijos tunto „Ventės” laivo udrytės (laivo vadė Larana Stropienė), Lituanicos tunto „Gedimino” draugovės vilkai (draugininkas Andrius Kudirka) ir Lituanicos tunto „Nemuno” laivo bebrai (laivo vadas Darius Maurukas). Dar prisidėjo vidurinio mokyklinio amžiaus jūrų jaunieji iš Lituanicos tunto „Šarūno” laivo.

Nuvažiavę į čiuožyklą broliai ir sesės užsidėjo savas ar išnuomotas pačiūžas ir skubėjo išbandyti jėgas. Vieni čiuožė visą laiką, o kiti kiek pailsėjo ir pasivaišino sesės Julytės ir brolio Andriaus parūpintomis vaisėmis. Visiems buvo proga įsigyti čiuožėjo specialybę. Ši ženklelį galės prisisiūti prie savo uniformų. Po pusantros valandos teko nusiimti pačiūžas, nusifotografuoti bendrai nuotraukai ir atsisveikinti iki kitos savaitės sueigos Pasaulio lietuvių centre.

Tikriausiai tą vakarą skautukai (ir tėveliai) greitai užmigo, džiaugdamiesi proga pasportuoti ir pabendrauti vieni su kitais.

Lemonto skautai susirenka kiekvieną šeštadienį, pasibaigus Maironio lituanistinės mokyklos pamokoms. Sueigos prasideda 1:15 val. p. p ir tęsiasi iki 2:30 val. p. p. Į jaunesniųjų skautų vienetus priimami vaikai nuo 5 iki 9 metų. Anksčiau paminėti vadovai organizuoja jaunesniųjų skautų veiklą kartu su įvairias padėjėjais. Visi vadovai yra savanoriai, kurie aukoja savo laiką norėdami kurti linksmą nuotaiką ir vykdyti stiprią programą. Vieni yra skautai, kurie patys augo skautų gretose, o kiti yra tėveliai, kurie tapo vadovais, kai jų vaikai pradėjo skautauti. Visi vadovai yra pasiryžę kurti prasmingą skautišką veiklą jaunimui ir pavyzdingai mokyti vaikus tarnauti Dievui, Tėvynei ir Artimui.

Šiuo metu visi skautai stropiai ruošiasi Kaziuko mugėi, kuri įvyks kovo 6 dieną Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Kviečiame visus atvykti į šią šventę!

Su jaunesniosiomis skautėmis čiuožia sesė Krista Plačaitė.

Jaunesnieji skautai ir skautės bei vadovai čiuožimo iškylėje.

Julytės Kudirkienės nuotraukos

„Austėjos” priima naujas vyr. skaites židinietes kandidates

S.FIL. KRISTINA VAIČIKONINĖ

Aušros Vartų/Kernavės tunto vyr. skaučių būrelis „Austėjos” su džiaugsmu priėmė dvi naujas vyr. skaites kandidates. Per savo sueigą svetinguose sesės Gilės Liubinskaitės namuose sausio mėn. 10 d. išklaušėm tuntininkės Renatos Ramanauskaitės-Borucki išakymą, kuriame sesėms Marijai Kriaučiūnienei ir Lidijai Šoliūnienei buvo duota teisė kandidatuoti į vyr. skaučių laipsnį. Židiniečių programa yra taikoma toms moterims, kurios vaikystėje neskautavo Lietuvių skautų sąjungoje. Sesės Marytė ir Lidija būrelio narės prisistatė rašinėliu ir jautriai paaiškino, kodėl nori tapti vyr. skautėmis. Abi kandidatės jau eina įvairias pareigas Aušros Vartų/Kernavės tunte. Abidvi čionai traukia šiltas seseriškumo jausmas, kurį jos yra patyrusios tarp vyr. skaučių.

Sesė Audra Lintakienė mus iš-

mokė įdomaus tėvo Antano Saulaičio pamokytą žaidimėlio. Sesės leido juostelę iš rankų į rankas, skaitydamos ten užrašytas pasakėlės žodžius. Greit paaiškėjo, kad kai visos iš karto kalbam, pasakėlės žodžių suprasti neįmanoma, nors skaitom tuos pačius žodžius. Žadam iš to pasimokyti. Toliau sesė Audra pristatė Lietuvių skautų sąjungos Duty of Care/Code of Conduct for Adults principus. Kad vaikai galėtų saugiai skautauti, lietuvių skautų vadovai privalo laikytis tų pačių taisyklių, kurios yra privalomos Amerikos skautų vadijai.

Sesė Loreta Jučienė perdavė „Austėjų” sesėms tuntininkės prašymą, kad Kaziuko mugėje suruoštume „kavinę”. Visos mielai sutiko, pasitardamos, kokie tortai lankytojų paprastai yra pageidaujami („Napoleonas”! „Mikado”!) ir kaip geriausiai patenkinti visų norus.

Tad neužmirškite užsukti į sesių „Austėjų” kavinę kovo 6 d., kai vyks Kaziuko mugė.

Susipažinkime su Akademikų skautų sąjungos vadija

Per ateinančias savaites susipažinsime su Akademikų skautų sąjungos vadija. Šie asmenys turi šeimas, profesijas ir dar randa laiko skautauti. Pirmasis vadijos narys – Akademikų skautų sąjungos centro vadijos pirmininkas s.v. v.s. fil. Ričardas Chiapetta.

Ričardas Chiapetta

Gyvena: Willow Springs, IL

Baigė: University of Illinois – Urbana/Champaign

Profesija/Kompanija: Human Resources – Executive Compensation Lead – Accenture

Ričardas yra atsakingas už Akademinių skautų sąjungos kasdienės operacijos, visuomenės supažindinimą su Sąjungos misija ir vizija, Sąjungos kaip lygiateisės trečiosios Lietuvių skautų sąjungos šakos išlaikymą.

Šios kadencijos siekiai:

- Stiprinti veiklą skyriuose ir platinti veiklą kitose vietovėse (Australijoje, Pietų Amerikoje);
 - Gausiai ir pavyzdingai dalyvauti ruošiantis LSS šimtmečiui;
 - Ruošti suvažiavimą/studijų dienas/žiemos stovyklą.
- Brolis Ričardas aktyviai dalyvauja Lituanicos tunto veikloje, kartu su žmona sese Taiyda auklėja dvi dukras – Arianą ir Mayą.

2016 m. sueigų sąrašas

Sietuvos-skautininkių ir vyr. skaučių draugovės sueigos vyks **Pasaulio lietuvių centre, Lemont, IL** posėdžių kambaryje ketvirtadieniais, 1 val. p. p.

Pasižymėkite šias dienas:

Kovo 17 d., balandžio 21 d., gegužės 19 d.

Birželio ir liepos mėn. sueigų nebus

Rugpjūčio 18 d., rugsėjo 15 d., spalio 20 d. ir lapkričio 17 d.

Lapkričio 6 d., sekmadienį, 9 val. r. – šv. Mišios už sietuvietes.

Gruodžio 1 d., ketvirtadienį – Kūčios Ateitininkų namuose.

PO DIEVO SPARNU

Karalaitis Kazimieras – Lietuvos globėjas

RENATA ŽIŪKAITĖ

Kovo 4 d. minėsime Lietuvos globėjo šventojo karaliačio Kazimiero iškilmes. Jaunasis karalaitis, taip trumpai blyks-telėjęs žemėje, vėl sutrauks į Vilniaus ar-kikatedrą tikintį Lietuvos jaunimą. Ne-svarbu, kad karalaičio veidas švies iš to-limojo Renesanso, nesvarbu, kad jau praėjo daugiau nei penki amžiai, tačiau dieviškąsias dorybes kaip ir karalaičio epochoje, jaunas žmogus turi išsikovoti – daug dirbti, kad blizganti šio pasau-lio, efemeriška pasiūla neužgožtų mažų dorybės daigelių.

Vilniaus arkikatedra su karalai-čio Kazimiero palaikais visada buvo tarsi visos Lietuvos širdis. Galima tik įsivaizduoti, kokią skausmą patyrė vyskupas Kazimieras Paltaro-kas 1953 metais, kai išvydo žiauriai nu-niokotą arkikatedrą, išvogtus pa-veikslus, religinius reikmenis. Kaip liu-dijo kunigas Konstantinas Gajauskas, vyskupo veido nebuvo galima atpa-žinti. Drebančiomis rankomis buvo išneštas karstas su šv. Kazimiero palai-kais ir senu, purvinu sunkvežimiu nu-vežtas į Šv. Petro ir Povilo bažnyčią, kur buvo saugomas 35-erius metus. 35-erius metus Lietuvos jaunimui buvo brukami kiti idealai, Kaziuko mugė buvo „ištremta“ į Kalvarijų turgų, kad žmonės užmirštų apie šį Lietuvos šven-tąjį.

Tačiau neužmiršo. Vatikano radi-jas veržliu pavasarinio laisvės žodžiu prasiverždavo pro sovietinės sistemos išalą ir, nepaisant jų kontrolės, pra-bildavo į kenčiančią Lietuvos tautą. Taip tauta išgirdo popiežiaus Jono Pauliaus II sveikinimą karalaičio Ka-zimiero 500-tųjų mirties metinių proga. Popiežiaus žodžiai nepaprastai su-

stiprino tikinčiųjų dvasią. Jo kalboje skambėjo viltingi paguodos žodžiai Lietuvos vyskupams, nešantiems per-sekiojimų naštą, kunigams, bet ypa-tingai – jaunimui. *O, Bažnyčia Lietuvos žemėje! Šiandien šv. Petro sostas su dė-kingumu mini tą ypatingą dovaną, ku-rią tavosios žemės Dievo Tauta yra ati-davusi dvasinei Bažnyčios vienybei. Toji dovana yra šv. Kazimieras!*

Ši popiežiaus žinia buvo tartum blyksnis aušros, kuri užtekėjo 1989 m. kai Lietuvai buvo pagaliau gražinta ar-kikatedra, o Lietuvos šventojo palaikai iškilmingai sugrįžo į savo namus. Kovo 4 d. tūkstančiai tikinčiųjų iš visos Lie-tuvos su savo parapijų vėliavomis iš-kilmingai atlydėjo karalaičio palai-kus iš Šv. Petro ir Povilo bažnyčios į Vil-niaus arkikatedrą. Ėjo iškilminga pro-cesija: priekyje kryžius, vėliavos, šim-tai tautiniais drabužiais pasipuošu-sio jaunimo, Kauno kunigų seminari-jos auklėtiniai, dėstytojai, Lietuvos vyskupai ir valdytojai, arti 100 kunigų ir tūkstančiai tikinčiųjų meldamiesi pajudėjo link katedros. Karstą su ka-ralaičio šv. Kazimiero relikvijomis, sveriantį maždaug 500 kg, visą kelią tarpusavy pasikeisdami nešė Tarpdie-czinės kunigų seminarijos auklėti-niai. Maldingoj eisenoj klierikų choras giedojo šv. Kazimiero pamėgtą giesmę „Omni die“, artėjant prie katedros – šv. Kazimiero litaniją.

Prie arkikatedros durų trumpą sutikimo žodį pasakė klebonas Kazi-mieras Vasiliauskas. Karstas su šven-tojo relikvijomis buvo padėtas presbi-terijoje ant specialiai paruošto pa-aukštšinimo. Pamokslą pasakė kardi-nolas Vincentas Sladkevičius. Neslėp-damas džiaugsmingo susijaudinimo, kardinolas pasveikino visus su iškilme, trumpai apžvelgė šv. Kazimiero biog-rafiją ir sąlygas, padėjusias taip anks-ti subręsti šventumui; ragino maldi-

ninkus pasekti šv. Kazimiero pavyz-džiu. Ištisą dieną maldininkai lankė šv. Kazimiero sarkofagą.

Ir šiomet minint šio brangaus Lie-tuvai šventojo gimimo Dangui dieną, tesusijungia nematomais tiltais visame pasaulyje išsisklaidžiusių lietuvių šir-dys. Lietuvos jaunimas kaip ir kasmet budės prie sidabrinio karalaičio kars-to, atneš jam kaip padėką savo sielos le-lijas, išaugintas karalaičio pavyzdžio šviesoje, taip pat liudys skaistumo svarbą žygiuodami nuo Aušros Vartų iki arkikatedros, pakeliui aplankant svarbiausias Vilniaus Gailestingumo metų šventoves.

Karalaičio Kazimiero (1458 m. spa-lio 3 d. Krokuvoje – 1484 m. kovo 4 d. Gardine) skaistus, pilnas aukos, atsi-žadėjimo, pamaldumo bei artimo mei-lės kupinas gyvenimas šiandien yra ypatingai aktualus Lietuvai ir jos jau-nimui. Pamynęs renesansiško dvaro prabangų gyvenimą ir jo teikiamus ma-lonumus, Kazimieras pasirinko šven-tumo kelią. Nuo vaikystės turėjęs ypa-tingą trauką maldai, visa širdimi glau-dęsis prie Dievo Motinos Marijos, davė skaistumo įžodį. Tai buvo svarus iš-šūkis ir daug aukos reikalaujantis at-sižadėjimas laisvamaniškoje, huma-nistinėje XVI a. dvaro aplinkoje. Sugė-ręs motinos Elzbietos Habsburgaitės pamaldumą bei įtakojamas mokytojo kun. Jono Dlugošo, šis Jogailaičių žie-das nesižavėjo dvaro tuštybe, triukš-mingomis medžioklėmis, ištaigingais pokyliais. Kazimieras anuomet val-dančiose šeimose buvo laikomas inte-ligentiškiausiu, gabiausiu, šviesiausiu jaunikačiu. Jis praaugo visus Jogai-laičius išmintimi, nepaprastais gabu-mais mokslui bei nepaprastai teisingu ir doru gyvenimu.

Jau vaikystėje atsisakė Vengrų karaliaus karūnos, nes žemiškos val-džios intrigos jam buvo svetimos. Ta-čiau Dievo apdovanotas nepaprasta išmintimi, karalaitis pavaduodavo tėvą valstybės valdymo reikaluose. Jis pa-rodė labai daug sumanumo, vadovavo senato posėdžiams, pataisė krašto fi-nansus savo sumania ekonomika.

„Geriau mirti, nei nusidėti“, – ši karalaičio nuostata per visą jo gyveni-mą, o taip pat jau artėjant paskutinei mirties valandai buvo tvirta. Ir šian-dien šio jauno žmogaus tvirtumas, be-galinis pasitikėjimas Dievo globa, jo vi-dinis orumas, dosnumas kenčiantiems skatina tikintį Lietuvos jaunimą sek-ti jo pavyzdžiu.

„Mūsiškiai“: estradinis šou

Atkelta iš 3 psl.

5. Ignoruojamas istoriškumo principas, mėginant anų laikų įvykius ir žmones vertinti ne pagal jų poelgius bei veiksmus sąlygojusį žinojimo lygį, bet iš šiandieninės mo-ralinių vertinimų aukštumos, grindžiamos jau visiškai skirtingu informaciniu kontekstu.

6. Šaltiniai, kuriais grindžiamos imperatyviai skaity-tojui persamos autorės išvados, yra nepatikimi, mažų ma-žiausiai – nepakankami (remiamasi KGB tardymo proto-kolais, atsiminimais, užrašytais praėjus 60–70 metų po įvy-kių).

7. Nors „Mūsiškiuose“ tiesioginiai kaltinimai visai lietuvių tautai dėl žydų žudynių Lietuvoje tarsi ir nėra formuluojami, tačiau nuo knygos pradžios iki pabaigos netiesiogiai peršama mintis, kad lietuvių dalyvavimas žu-dynėse buvęs neišvengiamas, beveik istoriškai užprogra-muotas, skaitytojui darant nepaliojamą spaudimą prisi-imti atsakomybę už tariamą „lietuviškąjį antisemitizmą“, kuris esą prasiveržė iš karto, kai tik „susidarė palankios sąlygos“.

8. Iš esmės klaidingai traktuojami Birželio sukilimo 23–28 dienų įvykiai, pristatant karo meto aplinkybėmis įvykusius politinių priešų areštus ar net įvykdytas mirties bausmes kaip žydų persekiojimą dėl rasinių priežasčių.

9. Birželio sukilimo dalyviai, LAF’as, Laikinoji vy-

riausybė vaizduojami išskirtinai per Holokausto prizmę, klaidingai aiškinant, tarsi jų veiksmai tebuvo masinių žu-dynių uvertiūra, todėl nedviprasmiškai atsakomybė už žydų likimą verčiama jiems, pat metu tikruosius nacių ko-laborantus, tiesiogiai susijusius su žudynėmis, paliekant tarsi šešėlyje.

10. Nutylimas ir užtamsinamas slaptųjų tarnybų – na-cių SD ir bolševikų NKVD – vaidmuo kurstant antisemi-tizmą, inscenizuojant ir vykdant egzekucijas per savo agen-tūrą bei įveltus į nusikaltimus žmones vėliau naudojant savo reikmėms.

11. Vienpusiškas istorijos autoritetų, kuriais autorė stengiasi paremti savo įtaigaujamas tezes, naudojimas: ci-tuojami tie, kurie daugiau ar mažiau conceptualiai pride-rinami prie jos proteguojamos krypties (Alfonzas Eidintas, Liudas Truska, Valentinas Brandišauskas, Saulius Sužie-dėlis), tačiau tuo pat metu ignoruojama kita didelė ir svarbi šio laikotarpio istoriografijos dalis, kuri jai nėra pa-lanki (Zenonas Ivinskis, Arvydas Anušauskas, Sigitas Je-gelevičius, Augustinas Idzelis, Kęstutis Girnius, Kęstutis Skrupskelis, etc.).

12. Teisėjaujantis tonas, apibendrintai traktuojant lie-tuvius kaip svetimu turtu besinaudojančius ir neatgai-laujančius nacių kolaborantus bei „žydšaudžių palikuo-nius“, yra neproduktyvus, rodo autorės mėgėjiškumą.

Šias dvylika savo kritiškų tezių dabar pasistengsiu pa-grįsti. Bet tai – jau kito straipsnio uždavinys.

Remkime Draugo fondą

Nuo 1992 metų Draugo fondas padeda išlaikyti mūsų lietuviš-ką, katalikišką „Draugo“ laik-raštį.

Prisiminkite Draugo fondą savo testamente. Keletas stambesnių palikimų užtikrins „Draugo“ laikraščio gyvavimą daugelį metų!

Draugo fondas

4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629 • tel: 773-585-9500

www.draugofondas.org

Parengė Dainius Ruževičius

SPORTAS

M. Kuzminskas taikosi į NBA

M. Kuzminskas yra vienas produktyviausių žaidėjų Europoje, tačiau ar įžengs jis į NBA.

Kita sezoną stipriausioje pasaulio krepšinio lygoje – NBA, šalia Jono Valančiūno ir Donato Motiejūno, galime išvysti ir dar vieną Lietuvos krepšininką – Mindaugą Kuzminską. Jis stebimas NBA skautų po papildinamuoju stiklu.

Vasarą baigiasi lietuvio sutartis su Malagos „Unicaja“ ir 26-erių puolėjui piešiami du scenarijai: nauja sutartis su Europos galingaisiais arba išbandymas NBA. „Euroleague Adventures“ žurnalistas Rob Scott pasvėrė M. Kuzminsko galimybes patekti į stipriausiąją lygą. Paradoksaliai, bet problema Malagoje gali virsti krepšininko pranašumu NBA.

M. Kuzminskas – idealus pagalbinis žaidėjas. Rob Scott teigimu, Malagoje jam nėra skirta derinių, kuriuose puolimas būtų projektuojamas konkrečiai per lietuvį. Keisti „Unicaja“ trenerio Joan Plaza sprendimai kaip juodu ant baltu: ne sykį puolėjas praleisdavo ant suolo lemiamas minutes, nors

iki tol būdavo labai efektyvus.

Panašus vaidmuo aikštėje jo lauktų ir NBA. Tokiems krepšininkams kaip Vassilis Spanoulis ar Juan Carlos Navarro NBA buvo lengva prisitaikyti prie kitokio, ne tokio svarbaus vaidmens. Europoje jie dominuoja, o NBA reikalingi tik kaip pagalbiniai.

M. Kuzminskas vedančioje vaidmens Malagoje neturėjo, todėl pakilti į aukštesnį lygį NBA jam būtų paprasčiau.

Kiti jau žinomi Mindaugo pranašumai – žaidimas greitajame puolime ir dominuojantis krepšinis. Be to, jis gali rinkti taškus „centruodamas“, gali pataikyti iš toli, neblogai meta iš vidutinio nuotolio. Ypač pavojingas jo

žaidimas palei galinę liniją. Be to, Mindaugas turi gerą „kamuolio uoslę“. NBA jis būtų tinkamas lengvasis krašto puolėjas.

NBA gerbėjams jo žaidimas Eurolygoje galėjo neįstrigti, bet tik todėl, kad puolėjas ten žaidžia vidutiniškai tik po 21 minutę, o spėja pelnyti 12,7 taško. Kita vertus, šį sezoną jis jau metė 22 taškus į Maskvos CSKA, 23 – į Tel Avivo „Maccabi“ krepšį.

Sulyginant visų Eurolygos krepšininkų žaidimo laiką ir skaičiuojant bendrą 40 minučių rezultatyvumo vidurkį, M. Kuzminskas per tiek lako pelnytų 23,99 taško ir tai būtų šeštas rezultatas Eurolygoje. Taigi, statistiškai

M. Kuzminskas yra vienas produktyviausių žaidėjų Europoje. Tai žmogus, kuriam nebūtina visuomet turėti kamuolį rankose, bet jis vis tiek gali duoti daug naudos.

Žengti į NBA Mindaugui dar trukdo geresnio kamuolio valdymo stoka ir kartais varžovų gynybinėse už-

tvarose stringantis prasiveržimas.

Komandos draugams nereikia jo užtvarų derinyje „du prieš du“, todėl M. Kuzminskas laikosi toliau nuo kamuolio judėjimo. Be to, jei nemato geros galimybės atakuoti krepšį, Mindaugas dažniau atiduoda komandos draugui kamuolį ar atsitraukia nuo krepšio.

M. Kuzminskas nesunkiai gali pataikyti sykį ar du pavaręs kamuolį, bet ne taip gerai jaučiasi paliktas vienas prieš vieną atakuoti varžovą, kai kiti komandos draugai atsitraukia ir suteikia tam erdvę.

Bet M. Kuzminsko turimos savybės labai praverstų NBA atkrintamųjų varžybų komandai. Tokiai kaip Bostono „Celtics“, kuri stebi lietuvį po papildinamuoju stiklu.

Jis būtų tinkamas komandose, kuriose propaguojamas komandinis krepšinis, o ne „aš“. Toks žaidėjas tiktų ir San Antonio „Spurs“ sistemai bei dar kelioms komandoms, kurioms reikia pigaus lengvojo krašto.

Bet dabar svarbiausia M. Kuzminskui pagerinti gynybą. NBA tai būtų didžiausia jo silpnybė. Dėl jo pastangų gintis problemų nėra. Jis mėgsta ir „pavogti“ vieną kitą kamuolį. Bet gindamasis vienas prieš vieną jis tinkamai neužiima gynybinės pozicijos – žemai nenuleidžia kelių, todėl gindamasis praranda pusiausvyrą. Jam taip pat trūksta igūdžių užsiimti geresnę gynybinę poziciją. Kartais vėluoja paskui dengiamąjį, pasimauna ant varžovo klaidinančio metimo. Su tokiais atletais kaip NBA taip gintis gali būti problematiška. Kažin ar jis prie žemo penketo galėtų gintis sunkiojo krašto puolėjo pozicijoje. O tai besikeičiančioje NBA yra svarbus trūkumas.

Vis dėlto nėra ko pernelyg daug tikėtis. Tarptautiniame žaidėjų turguje nėra galimybių gauti subrandintą NBA krepšininką be trūkumų. M. Kuzminsko privalumai – jis puikiai ir energingai juda aikštėje, „netrina“ kamuolio rankose ir leidžia jam judėti laisvai.

Tiesa, NBA komandos negali pasiūlyti tokios sutarties, kokią jam po sezono gali pateikti Maskvos CSKA ar „Barcelona“. Europoje aukščiausio lygio lengvųjų krašto puolėjų trūksta, todėl dabar jo vertė gali siekti maždaug 1,5–2 mln. eurų per sezoną.

Taigi, Mindaugui Kuzminskui gali tekti rinktis tarp nenusipėjamo sezono NBA ir solidžios ilgalaikės sutarties Europos turtingųjų gretose. Vieni žengia šį žingsnį, o kitiems arčiau širdies gerokai didesnis atlyginimas ir žvaigždės statusas Europoje. Lietuviai teks spręsti klausimą: dabar arba niekada.

Treneris apie D. Sabonį: „Jo riba – dangus“

NCAA apžvalgininkai ilgai ieškojo geriausio apibūdinimo Domantui Saboniui. Paieškas užbaigė Northern Arizona University treneris Jack Murphy: „Jis yra NBA krepšininkas, žaidžiantis koledže“, – pareiškė jis po rekordinio 26-ių taškų per 18 minučių lietuvio pasirodymo.

Antrus metus iš eilės prieš NBA naujokų biržą puolėjui prognozuojamas šaukimas pirmajame rate. Šiuo metu „NBA Draft“ jam numato 13-ąjį šaukimą, „Draft Express“ – 23-iajį. Bet pats D. Sabonis dar nežino, ar į NBA ners jau šią vasarą – studijuoti Gonzaga University dar liko dveji metai. „Dar nieko nežinau. Dabar man rūpi tik ‘Bulldogs’ reikalai“, – nuo atsakymo „Inlander“ išsisuko D. Sabonis.

Skeptikai sako, kad 19-metis netaps NBA žvaigžde. Esą jam trūksta sprogstamosios jėgos, NBA žaidėjo duomenų, pataikymo iš toli. Bet Gonzaga „Bulldogs“ treneris Mark Few įsitikinęs, kad jo galimybių geriau neriboti.

„Jį labai lengva treniruoti. Jis išalkęs naujovių. O Domanto darbo etika tiesiog nepasotinama“, – auklėtinį liaupsino M. Few. Jis supranta, kad šį sezoną be lietuvio „Bulldogs“ būtų sudėtinga. D. Sabonis šį sezoną NCAA renka 17,2 taško ir atkovoja 11,9 kamuolio.

„Domantas atiduoda save visą treniruotėje, tada eina atsivėsinti, pavalgo, šiek tiek pasimoko ir vėl grįžęs 9 valandą vakaro mėto į krepšį. Toks darbingumas, sumanumas ir žingeidumas leidžia tikėtis, kad jo riba – dangus“, – pasakojo M. Few.

D. Sabonio „žvėriškumą“ geriausiai atspindi kova dėl atšokusių kamuolių. „Dėl kamuolių jis kovoja kaip išbadėjęs paauglys dėl sumuštinio“, – vaizdingai pasakoja „Inlander“.

„Po krepšiu jis kaip žvėris. Jis tiesiog pasiglemžia kiekvieną kamuolį. Prašau jo nustoti tai daryti, nes aš jau nebeprisirenu tiek, kiek reikia man“, – juokavo rezultatyviausias „Bulldogs“ žaidėjas Kyle Wiltjer.

Moksleiviai piešė krepšinį

Gretos Radzevičiūtės piešinys.

Baigėsi daugiau nei mėnesį trukęs piešinių konkursas, kurį organizavo Lietuvos krepšinio lyga (LKL) ir žurnalas vaikams „Laimiukas“.

1–5 klasių moksleiviai turėjo puikią galimybę įrodyti, kaip jiems patinka krepšinis pasitelkdami fantaziją ir įkvėpimą, bei piešti tema „Man patinka krepšinis!“. Meilę krepšiniui jaunieji sirgaliai atskleidė nuotaikingai ir panaudodami įvairias technikas.

Konkurso organizatoriai sulaukė didelio pluošto

jaunųjų krepšinio gerbėjų piešinių iš įvairiausių Lietuvos vietų: Panevėžio, Kauno, Druskininkų ir Klaipėdos jaunųjų dailininkų. Įvairiausiomis spalvomis žaizaruoja jų nupiešti kamuoliai, žaidėjai, žiūrovai. Kai kuriuose plėvesuoja Lietuvos trispalvė.

Vertinimo komisija po ilgų diskusijų ir pasitarimų išrinko nugalėtoją, kuriai atiteko originalus LKL krepšinio kamuolys, kvietimas 4 asmenims į krepšinio savaitgalio turnyrą „KIDY tour – Karaliaus Mindaugo taurė“ laimėti ir 7 knygų „Žvalgo mokiny“ serijos

Greta Radzevičiūtė su Romualdu Brazausku (k.) ir Arnu Labucku K. Kavolėlio nuotr.

komplektas. Ja tapo Greta Radzevičiūtė, kuri savo pomėgį krepšiniui išreiškė emociingu sirgaliaus šūkiu: „Man patinka krepšinis – BUM, BUM, BUM!!! Ir tenedrįsta kas nors manimi suabejoti!“

Moksleivė su tėvais jau lankėsi didžiausioje krepšinio šventėje Lietuvoje, o per „Lietkabelio“ ir „Šiaulių“ rungtynes LKL generalinis direktorius Romualdas Brazauskas įteikė LKL kamuolį, o „Lietkabelio“ kapitonas Arnas Labuckas – komandos šaliką.

Eurobasket.lt info

Pirmaujančių trejetas žingsniuoja koja kojon

Varžovų krepšio link veržiasi rezultatyviausias „Radviliškio“ komandos žaidėjas Tomas Rėkstys. Jis į „Atleto“ krepšį įmetė 22 taškus.

Čikagos lietuvių krepšinio lygos (ČLKL) čempionate vasario 27 d. sužaistos penkerios rungtynės, po kurių visos trys pirmaujančios komandos – „Juodkrantė“, „Radviliškis“ ir „Lituanica“ surinko po lygiai (11) pergalių ir dalijasi aukščiausia vieta.

Nutrūko išpūdinga ČLKL čempionų titulą ginančios „Juodkrantės“

komandos 11-os iš eilės pergalių serija. Ją sensacingai nutraukė ČLKL senbuviai „Stumbro“ krepšininkai, nugalėję varžovus rezultatu 94:81.

„Stumbro“ komanda į septintąją pergalę atvedė net 38 taškus pelnęs ir 8 tritaškius pataikęs Juozas Balčiūnas, o jam puikiai talkino ir 21 tašką pelnęs Dalius Marčiukaitis. „Juodkrantei“ 22 taškus pelnė Mantas Dubauskas, po 16 – Mantas Tamošauskis ir Paulius Ot-ruškevičius.

Itin atkakli kova ČLKL aikštelėje užvirė kitose dvejose pirmaujančių komandų dvikovose: keturiskart ČLKL čempionai „Radviliškio“ krepšininkai 82:80 nugalėjo ketvirtąją nesėkmę iš eilės patyrusią ir į ketvirtąją vietą nukritusią „Atleto“ komandą, o „Lituanicos“ komanda tuo pačiu dviejų taškų skirtumu – 80:78 palaužė „Švyturio“ penketuką.

Prie „Radviliškio“ komandos pergalės daugiausiai prisidėjo Tomas Rėkstys – 22 taškai ir Andrius Petkūnas, o „Lituanikai“ sėkmę atnešė sėkmingas Šarūno Skado ir Danieliaus Jurgučio duetas. Abu šie krepšininkai pergalingose rungtynėse surinko po 18 taškų.

Po 12-os iš eilės nesėkmių pagaliau pirmąją pergalę šio sezono ČLKL var-

žybose džiaugėsi jauniausia lygos komanda – „Lituanica – 9-okai“, kurie rezultatu 82:73 nugalėjo „Lietavos“ krepšininkus.

Dar vieneriose tą pačią dieną vykusiose „Iššūkio“ taurės varžybose „Lituanica – 9-okai“ antrą kartą šiame

čempionate, rezultatu 61:90 turėjo pripažinti ČLKL naujokės „Aukštaitijos“ komandos pranašumą. Aukštaičiams 28 taškus pelnė Lukas Razumas.

Kitas rungtynes ČLKL komandos žais kovo 19 d. Prieš tai, kovo 12 d., geriausi ČLKL žaidėjai savo meistriškumą demonstruos tradicinėje ČLKL „Žvaigždžių dienos“ šventėje.

ČLKL turnyrinė lentelė (vieta, komanda, pergalės, pralaimėjimai):		
1. „Juodkrantė“	11	3
2. „Radviliškis“	11	2
3. „Lituanica“	11	2
4. „Atletas“	10	4
5. „Švyturys“	9	5
6. „Stumbras“	7	7

7. „Lietkabelis“	6	7
8. „Lietava“	4	10
9. „Jaunimas“	3	7
10. „Aukštaitija“	5	8
11. „Vilnius“	1	12
12. „Lituanica 9-okai“	1	12

ATLANTIC
ExpressCorp.

SIUNTINIAI Į VISA
EUROPOS SĄJUNGA

Ukraina, Baltarusija,
Moldova, Rusija

Greičiausi
pristatymo terminai

Kiekviena dėžė nemokamai
apdrausta \$100

Siūlome automobilių
gabenimą į visas pasaulio
šalis, automobilių pirkimą
iš visų JAV aukcionų,
asmens turto
perkraustymą

Asmeninės siuntos
708-907-3000

Siuntinių paėmimas iš namų
630-774-2136

Sekite savo siuntas:
AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinio ofiso adresas
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Siuntinių Priėmimo Vietos

Atlantic Express Centrinis Ofisas
8801 S. 78th Ave. Bridgeview, IL 60455
Tel: 708-907-3000

Rūta
6551 South Cass Ave Westmont, IL 60559
Tel: 630-964-7882

Florist Queen
1620 Pebblewood Lane Naperville, IL 60563
Tel: 630-741-4445

Eurus Deli
22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137
Tel: 630-469-4290

Biomed
360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060
Tel: 847-566-6676

Always with Flowers (Royal Petal Inc.)
1138 B S. State St., Lemont, IL 60439
Tel: 630-257-0339

Excel Insurance
5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641
Tel: 773-777-4700

Romanian American Network
6201 W. Howard St. B3 Niles, IL 60714
Tel: 847-897-6710

Granitex
704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126
Tel: 630-888-1838

Atlantic Express Chicago
2715 W. 71 St. Chicago, IL 60629
Tel: 773-476-2655

Harvest Fresh
(Vit. Booth) 100 E. Rand Rd. Arlington Hgts, IL 60004
Tel: 224-625-0331

Real Exteriors
3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176
Tel: 847-671-1155

Lithuanian Plaza
9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
Tel: 708-599-9866

Galos Caves
6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634
Tel: 773-283-7701

Kunigaikščių Užieiga
6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501
Tel: 708-594-5622

Biomed 2
4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706
Tel: 773-656-2430

Kalyra
338 S. Rohlwing Rd. Palatine, IL 60074
Tel: 847-776-7766

Continental USA
2207 W Chicago Ave, Chicago, IL 60622
Tel: 773-489-9770

facebook

www.facebook.com/draugolaikrastis

Pasidalinkite nuomone

LIETUVA IR PASAULIS

Parengė Vitalius Zaikauskas

NATO naikintuvai lydėjo Rusijos orlaivį

Vilnius (KAM info) – Vasario 27 d. NATO oro policijos misijoje Baltijos šalyse budintys du Ispanijos karinių oro pajėgų naikintuvai „Eurofighter Typhoon“ vykdė savo tiesioginę užduotį – reagavo į iškvieta.

14.35–50 val. vietos laiku naikintuvai iš Karinių oro pajėgų aviacijos bazės Šiauliuose kilo atpažinti ir palýdėti Rusijos Federacijos orlaivį IL-76, skridusį tarptautine oro erdve virš Baltijos jūros iš Rusijos Federacijos žemyninės dalies į Kaliningrado sritį. Rusijos Federacijos orlaivis skrido pagal planą, su įjungtu radijo autoatsakikliu, ryšį su Vilniaus skrydžių valdymo centru palaikė.

NATO naikintuvams skrendant virš Plungės, Telšių, kitų Vakarų Lietuvos rajonų gyventojai galėjo girdėti į sprogimą panašų garsą, kuris galėjo susidaryti orlaiviams skrendant 3 km aukštyje ir pasiekus viršgarsinį greitį.

R. Paksas gavo didžiulį kyšį?

Vilnius (BNS) – Generalinė prokuratūra prašys Europos Parlamento (EP) naikinti europarlamentaro „tvarkiečių“ vadovo Rolando Pakso teisinę neliečiamybę. R. Paksas įtariamas paėmęs 15 tūkst. eurų kyšį.

„Kadangi R. Paksas turi imunitetą, jis apklaustas vakar kaip specialusis liudytojas, svarstoma galimybė kreiptis į EP dėl teisinio imuniteto panaikinimo“, – pranešė prokuroras I. Mikelionis.

Europarlamentaro imuniteto atšaukimo sąlygas apibrėžia EP darbo tvarkos taisyklės: prokurorų prašymas dėl imuniteto panaikinimo perduodamas Teisės komitetui, šis teikia siūlymą – naikinti neliečiamybę ar ją ginti, ir teikia balsuoti EP.

„UAB ‘Lietuvos rytas’ vadovui Gedvydui Vainauskui buvo įteiktas pranešimas apie įtarimą, kad jis, atstovaudamas kitų asmenų interesams, susitarė su ‘Tvarkos ir teisingumo’ pirmininku Rolandu Paksu, kad šis už 15 tūkst. eurų kyšį paveiktų Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos ins-

R. Paksą klampinančioje byloje figūruoja ir „Lietuvos ryto“ vyriausiasis redaktorius G. Vainauskas. „15min.“ nuotr.

pekcijos darbuotojus, kad šie leistų pradėti eksploatuoti Prienų mieste naujai pastatytą ‘Norfos’ parduotuve“, – sakė I. Mikelionis.

G. Vainauskui ir premjero visuomeniniam patarėjui, buvusiam „Omnitel“ vadovui Antanui Zabuliui buvo pareikšti įtarimai ir dėl kito prekybos poveikiu atvejo. „Turima duomenų, kad pasinaudojant G. Vainausko įtaka valstybės pareigūnams, už kyšį buvo siekiama nutraukti ikiteisminį tyrimą, vėliau minėtas ikiteisminis tyrimas buvo nutrauktas“, – pažymėjo prokuroras.

Vilniaus viešieji pirkimai – su pažeidimais

Vilnius (Alfa.lt) – Patikrinusi Vilniaus miesto savivaldybės administracijos 2014 m. vykdytus viešuosius pirkimus ir pagal juos sudarytas sutartis, Viešųjų pirkimų tarnyba konstatuoja, kad visais atvejais buvo pažeidžiamas Viešųjų pirkimų įstatymas (VPĮ).

Viešųjų pirkimų tarnyba (VPT) tikrino, kaip Vilniaus savivaldybės

administracija organizavo ir vykdė prekių, paslaugų ir darbų viešuosius pirkimus, taip pat patikrintos šių viešųjų pirkimų pagrindu sudarytos pirkimo sutartys. Iš viso patikrinti 7 perkančiosios organizacijos vykdyti viešieji pirkimai, kurių pagrindu sudaryta sutarčių už daugiau nei 14 milijonų eurų (su PVM).

Daugiau nei 60 metų ant Žaliojo tilto buvusios sovietinės skulptūros nukeltos pernai liepą, motyvuojant, jog jos yra avarinės būklės ir kelia pavojų saugumui.

Keturių skulptūrų grupės, vaizduojančios kareivius, darbininkus, valstiečius ir studentus, ant Vilniaus Žaliojo tilto pastatytos 1952 metais. Pasisakantys už nukėlimą sako, kad skulptūros yra sovietinės propagandos dalis ir žeidžia žmones, kovojusius už Lietuvos išsivadavimą iš sovietų okupacijos.

Keisis Žaliojo tilto skulptūrų statusas

Vilnius (Mano vyriausybė) – Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo taryba pasiūlė panaikinti Žaliojo tilto skulptūrų teisinę apsaugą. „Taryba nubalsavo vienbalsiai“, – sakė Kultūros paveldo departamento atstovė spaudai Rūta Evelina Šutinytė.

Sprendimą dėl skulptūrų teisinės apsaugos panaikinimo priims kultūros ministras Šarūnas Birutis, tačiau jų išbraukimo iš Kultūros vertybių registro procedūra truks apie tris mėnesius. Š. Birutis laikosi nuomonės, kad skulptūros neturėtų grįžti ant Žaliojo tilto.

JAV kariauja kibernetinį karą

Washingtonas (ELTA) – JAV ginkluotosios pajėgos kariauja kibernetinį karą prieš „Islamo valstybės“ (IS) ekstremistus Sirijoje ir Irake. Taip siekiama užkirsti kelią islamistams duoti nurodymus savo daliniams, pareiškė gynybos sekretorius Ashton Carter. „Mūsų metodai yra nauji. Kai kurie jų bus netikėti“, – kalbėjo A. Carter.

Jis ir generalinio štabo vadas Joseph Dunford detalių neįvardijo, tačiau davė suprasti, kad IS tinklai yra aktyviai atakuojami. Tai esą yra dalis pasirengimo atsikovoti Šiaurės Irako

Mosulo miestą, kurį 2014-aisiais perėmė IS.

JAV jau naudoja ir savo specialiąsias pajėgas kovoje su IS žemėje, sakė A. Carter. Jis pridūrė tikįs, kad šie daliniai efektyviai prisidės prie aktyvesnės kovos su džihadistais.

JAV vyriausybė jau sausį paskelbė, kad Irake 200 vyrų dalinys pasiruošęs slaptoms misijoms čia ir kaimyninėje Sirijoje. Ekstremistai abiejose šalyse kontroliuoja didelę dalį teritorijos, tačiau praėjusiomis savaitėmis buvo išvyti iš kelių miestų Irake.

Nerimas dėl Europos pabėgėlių krizės

Washingtonas (BNS) – JAV pabėgėlių iš Artimųjų Rytų antplūdį Europoje laiko „pasauliniu iššūkiu“, pareiškė valstybės sekretorius John Kerry, žadėdamas Amerikos palaikymą savo kolegai iš Vokietijos.

„Jungtinės Valstijos pabėgėlių krizę laiko pasauline. Akivaizdu, kad poveikis pirmiausiai pasijuto Jordanoje, Libane ir Turkijoje. Joms teko neįtikėtina našta per ilgiau negu ketverius šio karo metus“, – pridūrė jis,

turėdamas omenyje karą Sirijoje.

JAV šioms pastangoms jau skyrė apie 5,1 mlrd. dolerių, daugiausiai teikdamos pagalbą pabėgėlių stovykloms Sirijos kaimynėse Turkijoje, Jordanoje ir Libane. Prezidentas Barack Obama paskelbė, kad šiemet JAV priims tik 10 tūkst. pabėgėlių iš Sirijos. Analitikai Washingtone laiko šią krizę didžiausiu iššūkiu Europai nuo Antrojo pasaulinio karo pabaigos ir grėsme Europos Sąjungos išlikimui.

Graikija prašo lėšų pabėgėliams

Atėnai (ELTA) – Makedonijai uždarius savo sieną su Graikija, Atėnai prognozuoja, kad ateinančiomis dienomis šalyje gali įstrigti daugiau kaip 100 000 migrantų. Todėl Graikijos vyriausybė prašo Europos Sąjungos (ES) 470 mln. eurų paramos.

Šios lėšos leistų apie 50 000 žmonių apgyvendinti pabėgėlių priėmimo centruose ir dar 50 000 – viešbučiuose. Pabėgėliams užregistruoti ir pasirūpinti jų maistu, sveikata bei saugumu reikalingi iš viso 8 200 policininkų ir

civilių darbuotojų.

Neišvengta dramatiškų scenų, kai Graikijos Idomeni pasienio vietoje šimtai migrantų mėgino įveikti sieną. Makedonijos saugumo pajėgos tada paleido ašarines dujas ir išvaikė minią nuo pasienio linijos.

Kad suvaldytų situaciją Idomeni, graikų kariškiai šiuo metu stato septynias naujas stovyklas daugiau kaip 20 000 žmonių. Pasienyje šiuo metu daugiau kaip 8 000 pabėgėlių laukia galimybės vykti toliau.

Popiežiaus siurprizas

Roma (Vatikano radijas) – Vasario 26 d. popiežius Pranciškus, niekam iš anksto nežinant ir nelaukiant, aplankė priklausomybių terapijos centrą Romoje, gerokai nustebindamas ir pradžiugindamas jo gyventojus, darbuotojus ir auklėtinius.

Šv. Karolio bendruomenė Romos periferijoje, Marino miestelyje, skirta nuo priklausomybės ligų kenčiančių žmonių reabilitacijai ir integracijai, įskaitant narkomanus, alkoholikus, azarto lošėjus. Popiežius norėjo, kad jo

Popiežius iš anksto neperspėjęs aplankė priklausomybių centrą. „L'Osservatore Romano“ nuotr.

asmeninis apsilankymas būtų tikras ir konkretus „gailestingumo ženklas“.

Kadangi popiežiaus vizito valandą centro gyventojai paprastai valgo pavakarius, centro vadovų pakviestas popiežius kartu suvalgė gabalą picos.

Žemiausias „Oskarų“ transliacijos žiūrimumas

Los Angeles (BNS) – JAV televizija ABC pranešė, kad 2016-ųjų „Oskarų“ įteikimo iškilmės sekmadienį, vasario 28 dieną, žiūrėjo 34,3 mln. amerikiečių – mažiausiai per pastaruosius aštuonerius metus.

Nors 88-osios Kino meno ir mokslo akademijos apdovanojimų dalybos sulaukė didesnio žiniasklaidos dėmesio išpliuskus audringoms diskusijoms dėl rasinės diskriminacijos

kino pasaulyje, apdovanojimų transliacijos žiūrovų buvo 6 proc. mažiau negu pernai, kai ją žiūrėjo 36,6 mln. žmonių. Pusės iš pastarųjų 16 „Oskarų“ įteikimų transliacijų, rodytų nuo 2000 metų, žiūrimumas nesiekė 40 milijonų. 2014 metų iškilmės, kurias vedė komikė ir pokalbių laidų vedėja Ellen DeGeneres, per šį laikotarpį buvo žiūrimiausios – jas stebėjo 43,7 mln. televizijos žiūrovų.

VERSLO NAUJIENOS

Brangiausios pasaulyje medžiagos

Kokios medžiagos pasaulyje brangiausios? Vilties deimantas yra vertingiausias pasaulyje. Jis vertinamas 160 mln. eurų.

1. Antimaterija – reaktorių sukurta supermaterija

Kaina 47 mlrd. Eur/g
Ypatinga antimaterija yra visos esamos materijos „veidrodinis atvaizdas“, kurį itin sunku pagaminti. Antimateriją fizikai gali sukurti tik dviejuose svarbiausiuose pasaulio dalelių greitintuvuose – Šveicarijos LHC ir JAV „Tevatron“. Kol kas fizikams pavyko sukurti mažiau nei 1 gramą retosios medžiagos, kurios galimybės dar nenustatytos. Viena sričių, kurioje mokslininkai atlieka eksperimentus su antimaterija, – vėžio gydymas. Gydytojai tikisi, kad antimaterija ir vėžio auglių medžiaga gali sunaikinti viena kitą ir pašalinti auglį.

2. Kalifornis – aptinka žvaigždžių auksą

Kaina 20,8 mln. Eur/g
Kalifornio, kurio atomo numeris yra 98, izotopų mišinys susidaro branduoliniame reaktoriuje švitinant kiurį, plutonį arba američių. Mokslininkai, naudodami radioaktyvųjų kalifornį, sužymėjo sudėtingus branduolinius procesus, kurie labai svarbūs formuojantis supernovų elementams. Dabar mokslininkai, naudodami kalifornį, stengiasi išsiaiškinti, kodėl Visatoje esančiose supernovose labai dažnai randama daug aukso.

3. Deimantas – kiečiausias Žemėje

Kaina 160 mln. Eur/g
Šio mineralo kietumas matuojamas Moso skalėje, kur deimantai puikuojausi aukščiausiu įvertinimu iš 10. Deimantas, kuris susidaro Žemės plutoje, 100–200 km gylyje, labai aukštoje temperatūroje ir slėgyje, yra kiečiausia gamtinė medžiaga. Kietumas itin naudingas pramonėje, kuri kasmet superka apie 70 proc. pasaulio deimantų. Jie naudojami odontologų gražtams ar labai ploniems pjūklams gaminti. Deimantų kaina priklauso nuo spalvos, skaidrumo, šlifavimo būdo ir, suprantama, svorio.

4. Tritis – itin pavojingas

Kaina 23.400 Eur/g
Jei turite laikrodį su tamsoje švytinčiomis rodyklėmis, žinokite, kad jose yra itin mažas kiekis radioaktyviojo tričio. Branduoliniuose reaktoriuose gaminamas tritis yra itin sunkaus vandenilio izotopas. Jis naudojamas vandenilio bombose, taip pat laikrodžiuose, čia jis nekenksmingas. Silpni tričio beta spinduliai savaime negali praskverbti per odą, tad izotopas žalos gali padaryti tik jo įkvėpus, suvalgius ar išgėrus.

5. Plutonis – ne toks blogas

Kaina 8.500 Eur/g

Radioaktyviojo plutonio reputacija bloga, tačiau mokslininkai jį mėgsta. Plutonis naudojamas kaip branduolinis kuras, kaip ilgalaikis elektros energijos šaltinis širdies stimuliatoriuose ir kosminiuose aparatuose, kurie turi įveikti didelius atstumus. Pavyzdžiui, plutonio baterijomis varomas palydovas „Voyager 1“ yra nukeleliavęs ilgiausią atstumą Visatoje. Šios baterijos gali veikti iki 2025 metų.

6. Raudonasis berilas – egzistuoja tik JAV

Kaina 1.535 Eur/g
Raudonasis berilas labai retas. Juvelyrikoje naudojamas kristalas išgaunamas kasyklose JAV Utah ir New Mexico valstijose. Tvirtas mineralas siek tiek minkštesnis už deimantus, bet už juos gerokai retesnis. Dažniausi atspalviai – žalias ir melsvas, itin retas raudonos spalvos.

7. Helis 3 – taupo energiją

Kaina 811 Eur/g
Helis 3 yra radioaktyviojo tričio irimo rezultatas. Mokslininkai tikisi jį panaudoti kaip idealų kurą branduolinės sintezės reaktoriams, deja, helis 3 Žemėje toks retas, kad nuo 1989 m. NASA svarsto galimybę šias dujas išgauti Mėnulyje, kur yra susikaupusių Saulės dalelių. Helį 3 galima naudoti progresyviai sintezės energijai.

8. Auksas – patikima investicija

Kaina 40 Eur/g
Finansų krizė auksą pavertė patikima investicija, tačiau metalas, be kita ko, naudojamas dantų protezų, cheminės aparatūros gamyboje, juvelyrikoje. Kol kas žmonės išgavo apie 15.000 tonų, arba apytiksliai 25 kubinius metrus, aukso.

9. Platina – tvirtas metalas naudojamas laboratorijose

Kaina 40 Eur/g
Kasmet tiekėjai išgauna keletą šimtų tonų šios retos medžiagos. Brangus metalas mažiausiai reaguoja į aplinką, t. y. net aukštoje temperatūroje jis nejautrus cheminėms medžiagoms. Todėl platina plačiai naudojama kaip katalizatorius ir odontologijos bei laboratorijos įrangai gaminti.

10. Rodis – išmetamieji vamzdžiai su kietuoju metalu

Kaina 34 Eur/g
Rodis it stebuklinga medžiaga, kietinanti minkštus metalus. Šią savybę išnaudoja stiklo pluošto gamintojai produktams kietinti. Rodis taip pat plačiai naudojamas automobilių išmetamosiose sistemose. Katalizatoriuose esantis metalas dujas paverčia į netoksišką azotą ir anglies dvideginį.

„Iliustruotasis mokslas“

Euro ir kitų valiutų santykiai (2016 metų kovo 2 d.)

- 1 USD (JAV doleris) – 0,92 €
- 1 AUD (Australijos doleris) – 0,66 €
- 1 CAD (Kanados doleris) – 0,68 €
- 1 GBP (Didžiosios Britanijos svaras sterlingų) – 1,28 €
- 1 NZD (Naujosios Zelandijos doleris) – 0,61 €

Sankcijos Rusijai brangiai kainuoja

Rusiška nafta per metus atpigo 47 proc. Barelis rusiškos „Urals“ naftos tarptautinėje rinkoje praėjusį mėnesį kainavo vidutiniškai 30,55 JAV dolerio – 46,7 proc. mažiau nei pernai vasarį, pranešė Rusijos finansų ministerija.

Nors per mėnesį (vasarį, palyginti su sausiu) rusiška nafta pabrango 6,3 proc., 2015-aisiais ji buvo vidutiniškai 47,5 proc. pigesnė nei 2014 metais – 51,23 JAV dol. už barelį.

BNS

Tarp geriausių pasaulio darbdavių

Tarp geriausių pasaulyje Lietuvoje veikianti „Philip Morris Lietuva“. ELTA nuotr.

Tarptautinį geriausio darbdavio tyrimą atliekantis nepriklausomas Nyderlandų institutas „Top Employers Institute“ paskelbė geriausius pasaulio darbdavius, tarp kurių antrus metus iš eilės pateko ir Lietuvoje veikiančios „Philip Morris“ bendrovės.

Tyrimo metu institutas vertino pirmaujančius darbdavius visame pasaulyje: įmones, kurios sukuria išskirtines darbo sąlygas, prisideda prie darbuotojų augimo ir profesinio tobulėjimo bei nuolat siekia tobulinti įdarbinimo praktikas.

Šiomet tyrime dalyvavo 1 072 bendrovės iš 102 šalių visame pasaulyje. „Top Employers Institute“ direktoriaus Dennis Utter teigimu, palankiomis darbo sąlygomis išsiskiriančios bendrovės, kaip įprasta, ne tik prisideda prie profesinio žmogaus augimo, bet ir padeda darbuotojams tobulėti asmeniškai.

„Mūsų atliktas tyrimas patvirtino, kad UAB ‘Philip Morris Lietuva’ ir UAB ‘Philip Morris Baltic’ darbuotojai

dirba išskirtinėje darbo aplinkoje ir turi galimybę dalyvauti kūrybinėse iniciatyvose, apimančiose įvairias motyvavimo sistemas, veiklos vertinimo programas, kurios puikiai atspindi ‘Philip Morris’ organizacijos kultūrą“, – sakė D. Utter.

Sertifikatas patvirtina, kad bendrovės kryptingos pastangos užtikrinti aiškias darbuotojų karjeros galimybes ir perspektyvas, stiprinti darbdavio įvaizdį, gerinti įdarbinimo tvarką bei palaikyti darbuotojų įvairovei atvirą įmonės kultūrą yra teisingos ir vertinamos.

Bendrovės turi atitikti kriterijus, kuriant talentų valdymo strategijas, planuojant darbo jėgą, integruojant naujus darbuotojus, kuriant mokymosi ir tobulėjimo programas, atlyginimų bei priedų sistemas, ugdant lyderystę ir pan.

„Top Employers“ statusas yra suteikiamas vieneriems metams.

„Verslo žinios“

Gražiausi Lietuvos įmonių pavadinimai

Valstybinės lietuvių kalbos inspekcija paskelbė gražiausius įmonių pavadinimus: „Atgiję raštai“, „Juokiasi puodas“, „Pasaka tikiu“, „Vyšnių sodai“, „Vyrai virtuvėje“, „Rami galva“ iš Vilniaus, „Debesynas“, „Mikim“, „Protingieji kurmiai“, „Švaros vilkai“ iš Kauno, „Pilnatvė“ iš Anykščių, „Čiulba ulba“ iš Birštono, „Šarkos drabužinė“ iš Jonavos, „Kadagio dūmas“ iš Kaišiadorių ir „Saldišius“ iš Kelmės.

Linksmų įmonių pavadinimų buvo daugiau. Vaizduotės stoka nesiskundžia reklamos agentūros „Paršiukai stumia tanką“ ar kita veikla užsiimančios „Barakuda VIP“ savininkai.

Tarp Valstybinės kalbos inspekcijos atrinktų linksmiausių pavadinimų yra ir veganišku šokoladu prekiaujanti įmonė „Ach! Skanu“. Avalyne internete prekiaujanti įmonė pernai pasivadino „Be kulnų“, langus gaminanti – „Cypa“, odontologų paslaugas teikianti – „Jau ne bedantis“, kelnes mezganti – „Labas, lape“, transporto paslaugomis ir logistika užsiimanti – „Laisvas kaimietis“, internetinė dažų parduo-

Netrūksta juoką keliančių įmonių pavadinimų. Diena.lt nuotr.

tuvė – „Lapė ir sesės“, kebabus gaminanti ir jais prekiaujanti – „Lediniai kebabai“, papuošalais užsiimanti – „Mūsų imperija“.

Nemažai juokingus ar kvailius pavadinimus turinčių įmonių nurodo, kad užsiima „kita veikla“, tai – „Beždžionė ir begemotas“, „Dešimt be dešimt“, „Doleriais nesninga“, „Laukite tęsinio“, „Pavasaris neatėjo“, „Praeik pro šalį“, „Revoliucijų laboratorija“, „Šaukštas ir mėnulis“, „Užuota spurga“, „Sferinis arklys vakuume“.

„Draugo“ info

Prezidento gyvenimo žingsniai

Prezidentas, signataras Aleksandras Stulginskis

ZIGMAS TAMAKAUSKAS

Ką tik nuvilnijo mūsų Valstybės atkūrimo dienos gana iškilminga šventės banga. O vasario pabaiga žymėjo ne tik sugrįžtančio į Lietuvą artėjančio pavasario pranašo Vieversėlio dieną, bet ir kitas mums įsimintinas datas: vasario 23-jį žymėjo Vasario 16-osios Akto signataro, Lietuvos diplomato, istoriko ir visuomenės veikėjo Petro Klimo 125-ąjį gimtadienį, 1885 m. vasario 26 dieną gimė Prezidentas Aleksandras Stulginskis, o prieš 120 metų vasario 29 dieną šį pasaulį išvydo prieškarinio Nepriklausomos Lietuvos paskutinis užsienio reikalų ministras Juozas Urbšys. Visiems trims teko išgyventi sovietinio lagerio siaubą. Tačiau jokie vergovės pančiai neįstengė supančioti jų dvasios gyvybingumo, neįstengė nuslopinti ir iš toli sklindančio vieversio giesmės aido.

Prieš mano jaunatviškų dienų jau gana nutolusį horizontą atsiveria gražūs bendravimo prisiminimai su poeto Maironio seseria Marcela, su kanauninku ir poetu Kazimieru Žitkumi-Vincu Stoniu, pasirinkusiu šį literatūrinį pseudonimą pagal rašytojos Šatrijos Raganos apysakos „Vincas Stonis“ veikėją, su antikinės literatūros tyrinėtoju ir vertėju, mokėjusiu daugelį pasaulio kalbų Jonu Dumčiumi, su buvusiu paskutiniu prieškarinio Lietuvos užsienio reikalų ministru Juozu Urbšiu, su dailininku Kaziu Šimoniu... Šių prisiminimų vėrinį galima būtų dar daugiau pratęsti išvardinant gal kelias dešimtis žinomų pavardžių, turėjusių tiesioginės ar netiesioginės įtakos ir mano gyvenimo keliui, idealizmo troškuliui patenkinti. Tačiau dabar kiek stabtelkime prie vieno daug nusipelnusio žmogaus Lietuvai, prie vieno iš mūsų valstybingumo kūrėjų ir stiprintojų gyvenimo nuotrupų: lėtai per Kauno katedros centrinę navą prie Didžiojo altoriaus artinasi mįslingo veido išraiškos gana žvalus senelis. Atėjęs į presbiteriją, kur tvarkingai išrikiuotos suolų eilės, stabteli, pamažu atsėda, ranka paliečia kaklą, susimąsto, kilsteli galvą. Akių žvilgsnis nukrypsta į Nukryžiuotąjį. Gal Nukryžiuotasis primena jam ir sovietinio okupanto nukryžiuotą Lietuvą, jos žmonių auką, kančią, tremties gulagus, nepalūžusią dvasią, tikėjimą jos prisikėlimu. Juk ir Kristus per Kryžių prisikėlė... Taigi

Kryžius garbingojo Prisiškėlimo ženklas, susijęs su didžia viltimi. Tos vilties taip tada reikėjo...

Mažai kas tuomet teži-
nojo, kad šis savo įprastu ta-
keliu prie Didžiojo altoriaus
žengiantis susimąstęs žmo-
gus – buvęs iškilęs Lietu-
vos Respublikos Presiden-
tas, vėliau – penkiolikos
metų sovietinių lagerių be-
laisvis Aleksandras Stul-
ginskis. Vasario 26-jį – jo
gimimo diena. Šiais metais
laiko ratas suskaičiavo šio
Prezidento jau 131-jį Gim-
tadienį.

Aleksandras Stulgins-
kis gimė dvaro kumečių šei-
moje 1885 metais Raseinių
apskrities Kaltinėnų vals-
čiuje. Tėvai, vyresnii į JAV
išvykusių vaikų padedami,
nuomavo nedidelį ūkėlį. Jis
buvo dvyliktas vaikas šei-
moje. Aleksandrui baigus
Kaltinėnų pradinę mokyk-
lą, mirė mama. Tėvas, ne-
norėjęs toliau ūkininkauti

savo užgyventą turtą išdalijo vaikams. Jauniausia-
jam sūnui Aleksandrui atiteko arklys. Jį pardavęs už
40 rublių – tuos pinigus skyrė savo mokslui Liepojos
gimnazijoje. Toliau mokėsi Žemaičių kunigų semi-
narijoje Kaune. Baigęs ją, paprašė seminarijos va-
dovybės, kad ši atidėtų kunigo šventimus ir leistų to-
liau studijuoti bei apsispręsti dėl pačios kunigystės
pašaukimo. Tai buvo tikras sąžiningo žmogaus
žingsnis. Gavęs prašomą sutikimą, savo teologines
bei filosofines žinias gilino Austrijos tėvų jėzuitų uni-
versitete. Po metų nusprendė likti pasauliečiu ir įsto-
jo į Halės žemės ūkio institutą, kurį baigė 1913 me-
tais. Dar studijuodamas, A. Stulginskis daug rašė lie-
tuviškam savaitraščiui „Vienybė“, paskui dirbdamas
agronomu redagavo jo priedą „Viensėdis“.

Padedamas tuometinės Rusijos dūmos atstovo
Martyno Yčo, išsirūpino darbą Lietuvoje – dirbo Aly-
taus rajoniniu agronomu.

Prasidėjus Pirmajam pasauliniam karui, A.
Stulginskis apsigyveno Vilniuje ir aktyviai dalyva-
vo lietuvių visuomeninėje veikloje: 1915 metais su-
organizavo Pedagogikos kursus ruošti pradinių mo-
kyklų mokytojams, pirmininkavo atgaivintai švie-
timo draugijai „Rytas“, dalyvavo Lietuvių komitete
nukentėjusiems nuo karo šelpti. 1918 metais pradė-
jo leisti laikraštį „Ūkininkas“, kurį pats ir redagavo.
Su jo vardu yra susijęs 1918–1919 metais išleistas
„Ūkininko kalendorius“.

Aleksandras Stulginskis savo aktyvia veikla
išitraukė ir į lietuvių politinį gyvenimą. Jis – vienas
iš Lietuvos krikščionių demokratų partijos steigėjų
ir jos programos kūrėjų, 1917 metais išrinktas šios
partijos pirmininku. Jis su kitais tuometiniais žy-
miais lietuviais raštu kreipėsi į JAV prezidentą
Wilson Rusijos pavergtų tautų laisvės reikalu. Taip
pat jis aktyviai dalyvavo rengiant 1917 metais Lie-
tuvų konferenciją Vilniuje buvusio Operos teatro pa-
talpose Basanavičiaus gatvėje. Jis džiaugėsi čia su-
sirinkusių žmonių entuziazmu, žmonėmis, ruošusius
dirvą Lietuvos valstybės atstatymui, vėliavos pakė-
limu. Stulginskis rašė: *Prie teatro įkasta į žemę labai
aukšta kartis, ant kurios plevėsavo didelė Lietuvos tau-
tinė vėliava. Teatro vidus gausiai išpuoštas mažytė-
mis tautinėmis vėliavėlėmis. Lietuviai, kurie iki šiol
negalėjo pasirodyti kaip tauta, su tautinėm emblemom,
dabar labai apsidžiaugė, kad štai jie, kaip ir visos ne-
prikllausomos kultūringos tautos, šį svarbų ir iškil-
mingą momentą demonstruoja savo tautinę vėliavą se-
nojoj Lietuvos sostinėje Vilniuje. Kokia laimė.*

Konferencija Aleksandrą Stulginskį išrinko į Lie-
tuvos Tarybą, kuriai buvo iškeltas svarbiausias už-
davins – atkurti Lietuvos valstybę. Jis drauge su ki-
tais Tarybos nariais pasirašė garsųjį 1918 metų Va-
sario 16-tosios Akta, rūpinosi krikščioniškos de-
mokratijos idėjų plėtojimu ir įgyvendinimu, lietu-
viškos policijos ir lietuviškos kariuomenės organi-
zavimu. A. Stulginskis reikalavo, kad kariuomenės
vadais būtų susipratę lietuviai, savo krašto patrio-
tai, neabejingi žmonės Lietuvos nepriklausomybei.
Šis reikalavimas turėjo pagrindo, nes jaunai Lietu-
vos kariuomenei netrukus reikėjo susiremti su
rusų bolševikine raudonąja armija, bermontininkais
ir lenkų agresoriais, norėjusiais sužlugdyti Lietuvos
nepriklausomybę, Vasario 16-tosios Akto idėjų įgy-
vendinimą. Kariuomenę mūšiai prieš geriau gink-
luotą ir skaitlingesnę prieš kariuomenę galėjo

Prezidento šeima: žmona Ona ir dukrelė Aldona. A. Stulginskio palikuonys – duktė Aldona Juozevičienė, anūkai Ramūnas Račkauskienė, Jūratė Norvilienė, Jonas Linas Juozevičius su šeimomis gyvena Čikagos apylinkėse ir Wisconsin.

įkvėpti tik pasiaukoję, energingi, Lietuvai atsidavę vadai.

1920 metais Steigiamojo Seimo rinkimus laimėjo Aleksandro Stulginskio vadovaujamas Lietuvos krikščionių demokratų blokas. Tuomet Vaižgantas rašė: *Dieve brangus, lietuviškas Steigiamojo Seimo susirinkimas. Ar patikėtina? Ar tai ne sapnas? Kokiomis virpančiomis širdimis mes jo laukėme – netikėdami, kad galime tokios laimės sulaukti.*

Steigiamojo Seimo pirmininku išrenkamas Aleksandras Stulginskis. Jis tada savo tartame žodyje kalbėjo: *Narsi mūsų kariuomenė jau suskubo pašalinti iš mūsų krašto kai kuriuos priešus ir tikimės, jog ji nepadės ginklo tol, kol visa Lietuva nebus atvaduota. Žemės reforma Lietuvoj – neatidėliotinas klausimas. Greta didelių dvarų skursta bežemių ir mažžemių minios. Lietuvos demokratinėje respublikoje neturės būt sūnų ir posūnių. Lietuva niekam nebus pamotė. Mokslas turi būti prieinamas ne tik didikų rūmams, bet ir kaimų bakūžėms...*

Steigiamasis Seimas vienu iš pirmųjų klausimų priėmė Nepriklausomybės Deklaraciją, patvirtinusią 1918 metų Vasario 16-tosios Lietuvos Nepriklausomybės Akta: *Lietuvos Steigiamasis Seimas, reikšdamas Lietuvos žmonių valią, proklamuoja esant atstatytą nepriklausomą Lietuvos valstybę kaip demokratinę respubliką etnografinėm sienom ir laisvą nuo visų valstybinių ryšių, kurie yra buvę su kitom valstybėm.*

Steigiamajam Seimui priėmus Laičinąją Lietuvos valstybės konstituciją, kuri numatė, kad Steigiamojo Seimo pirmininkas eina ir valstybės Prezidento pareigas – Aleksandras Stulginskis 1920 metų birželio 19 dieną tapo pirmuoju konstituciniu Lietuvos Respublikos Prezidentu.

1922 metais spalio mėn. įvyko Pirmojo Seimo rinkimai. Daugiausiai balsų gavo Lietuvos krikščionių demokratų blokas. Pagal jau patvirtintą Nuolatinę Lietuvos valstybės konstituciją – 1922 m. gruodžio mėn. 21 dieną Lietuvos Respublikos prezidentu absolučia Seimo narių balsų dauguma išrenkamas Aleksandras Stulginskis. Jis tarė tokius priesaikos žodžius: *Aš, Aleksandras Stulginskis, prisiekiu Visagaliui Dievui, Trejybėje vienam esančiam, visomis savo pajėgomis rūpintis Respublikos ir Tautos gerove, saugoti Konstituciją ir įstatymus, sąžiningai eiti savo pareigas ir būti visiems lygiai teisingas. Taip man, Dieve, padėk. Amen.*

Rinkimai į Antrąjį Seimą įvyko 1923 metais gegužės mėnesį. Vėl daugiausiai balsų surinko krikščionių demokratų blokas. Tų pačių metų birželio 19 dieną Seimas Lietuvos Respublikos prezidentu perrinko Aleksandrą Stulginskį.

Aleksandras Stulginskis visada pasižymėjo dideliu darbštumu ir pareigingumu. Jis ir valstybiniame gyvenime vadovavosi tomis pačiomis savybėmis laikydamasis krikščioniškosios demokratijos principų. Jau tada jis stengėsi atgimstančią Lietuvą įtraukti į Vakarų valstybių gretas. Jam prezidentaujant buvo išleisti visi pagrindiniai Lietuvos įstatymai, suorganizuoti mūsų tautinės kultūros židiniai, padėti ūkinio gyvenimo pagrindai. Per jo valdymo šešerius metus buvo įtvirtinta Lietuvos nepriklausomybė, atgautas Klaipėdos kraštas, atkurta ekonomika, įvykdyta garsioji žemės reforma, įkurtas Lietuvos universitetas, pastatyta daug mokyklų, įvesta stipri to meto valiuta – lietuviškas pinigas litas, buvo priimta Lietuvos valstybės Konstitucija, Jungtinės Tautos pripa-

žino Lietuvos valstybę. Asmeniniame gyvenime Prezidentas buvo nepaprastai kuklus, nemėgo pramogų, pobūvių, buvo mažakalbis, nuveikęs didelius darbus Lietuvos labui.

Kazys Grinius, priimdamas iš A. Stulginskio prezidento pareigas, pasakė: *Tamstai prezidentaujant, Lietuvos žemių rinkimas ženkliai pažengė pirmyn, Lietuvos garbė yra pakelta viso pasaulio akyse.*

Aleksandras Stulginskis reiškėsi ir Trečiojo Seimo darbe. Jis buvo išrinktas to Seimo pirmininku. Po 1927 metų balandžio 12 dienos Seimo paleidimo A. Stulginskis, pasiskolinęs pinigų, nusipirko Kretingos rajone – Jokūbave – apleistą dvarą ir išvyko ten ūkininkauti. Prelatas Mykolas Krupavičius apie A. Stulginskį, kaip ūkininką, rašė: *Kelis kartus buvau aplankęs naują, idomų, iš prezidentų išėjusį ūkininką, bet nė karto neradau jo bepavėžiaujančio ar ištaikingai fotely išsitiesusio, savo rūmeliuose nerūpestingai laiką leidžiančio, kaip buvo pratę seni dvarininkai elgtis. Jų vietą užėmė lietuvis ir jis įnešė į rūmus lietuviško ūkininko tradicijas ir rūpestingumą. Kiek kartų jį aplankydavau, tiek kartų jį rasdavau laukuose vienmarškinį, basą, paraitotomis kelnėmis ir rankovėmis prie tokių darbų, kokius darbymečiu dirba kiekvienas ūkininkas. Sąžiningas prezidentas pasidarė sąžiningu ūkininku.*

Atėjo 1940 metai – sovietinis imperializmas ištiesęs savo grobuoniškus nagus okupavo Lietuvą. Pravirkto mūsų Rūpintojėlis Lietuvos žmonių kančių ašaromis. 1941 metų birželio 8-tos dienos rytmetį buvo suimtas ir Aleksandras Stulginskis su savo žmona Onute. Teko pergyventi visus sovietinių lagerių baisumus – buvo nekaltai nuteistas dvidešimt penkeriems metams katorgos darbų. Teko iškęsti fizinį ir moralinį pažeminimą: čekistai jį specialiai laikė tarp vagių ir banditų. Per stebuklą liko gyvas. Po Stalino mirties 1954 metais iš kalėjimo buvo paleistas ir nutremtas į Komiją.

Praėjus 15 metų nuo suėmimo – 1956 m. gruodžio mėnesį A. Stulginskiui ir jo žmonai buvo leista grįžti į Lietuvą. Įsidarbino Vytėnų sodininkystės daržininkystės bandymų stotyje. Apie savo gyvenimą jis rašė: *Kambariuką mes turime 2,5 x 2,5 m didumo. Talpinamės. Bendrai imant, jaučiuosi neblogai. Turime nusipirkę sofą senelei gulėti, o aš guliu sudedamoj lovutėje. G. paskolino staliuką, kėdę – tai visi mūsų baldai... Tačiau sovietinis teroras nesiliovė: po dvejų metų už atsisakymą parašyti prisiminimus, juodinančius prieškario Lietuvos Respubliką, buvo atleistas iš darbo, motyvuojant „pensijos paskyrimu...“ O ta pensija, kaip rašė A. Stulginskis, – dviems-trims dienoms pragyventi užtektų, akių mulkinimas.*

1962 metais liepos 18 d. mirė Aleksandro Stulginskio žmona, kilniai talkinusi jo gyvenimo kelyje. Liko vienišas, bet nepalaužtas. Jis susirašinėja su užsienyje gyvenančia savo dukra Aldona, medike. Ji savo siunčiamais siuntiniais neleido tėvui badauti. Jis savo laiškuose skatino savo vyriausią anūkėlę Ramunę siekti mokslo, būti tikra lietuvaitė. *Mūsų lietuvių maža, mes galime iškilti tik savo mokslu, gabumais, darbštumu, – rašė jai senelis.*

Prezidentas Aleksandras Stulginskis mirė 1969 m. rugsėjo 22 dieną. Palaidotas buvo šalia savo žmonos Kauno Panemunės kapinėse, palikęs mums didelį pasiaukojimo dirbti Lietuvai pavyzdį. Norėtume, kad šio iškilaus žmogaus šviesus paveikslas būtų gyvas ir mūsų jaunimo, moksleivių širdyse.

Dėl to turėtų sukrusti mūsų mokyklų vadovai, pedagogai, pilietinį ugdymą daugiau nukreipdami patriotizmo ugdymo kryptimi. Reikėtų mums visiems ilgiau pasigilinti į jo taurią asmenybę, į jo dvasios kilnumą, į tai, kas daro žmogų didų ir nemirtingą. A. Stulginskio tvirtas tikėjimas Dievu bei savo Tėvynės – Lietuvos gyvybingumu padėjo jam ištverti visus gyvenimo sunkumus. Prisimintina jau mūsų minėto prelato kunigo M. Krupavičiaus mintis: *Kiekvienam lietuviui jo šviesi asmenybė turi būti sektinu pavyzdžiu ir rodikliu, kuriuo keliu*

eiti ir kuria programa vaduotis. Tik stulginiskinis kelias ir jo darbų ir gyvenimo pavyzdys lietuvių padarys savo vardo vertu ir savo pasirinktų idealų pilnutiniu įgyvendintoju bei vertingu savo tautos ir Tėvynės nariu.

Prezidento Aleksandro Stulginskio gyvenimo žingsnių, jo kilnių darbų pavyzdžiu turėtų sekti ir mūsų politikai.

Zigmas Tamakauskas – Lietuvos Sąjūdžio Kauno sk. Švietimo k-to pirmininkas.

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
25 E Washington, Ste 1121,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

ADVOKATAI

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

Skaitykite
„Draugą“ greičiau!
www.draugas.org

ĮVAIRŪS

■ Moteris, turinti medicininį išsilavinimą, pasišventusi ligonių ir senų žmonių priežiūrai, turi automobilį, legali, ieško darbo. Gali dirbti Čikagoje ir jos priemiesčiuose. **Tel. 773-330-0092.**

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Didelė darbo patirtis, minimali anglų kalba, nevairuoja. Gali pakeisti savaitgaliais. **Tel. 773-940-5264.**

■ Perku senelių priežiūros darbą su grįžimu namo. Gali būti nepilna darbo diena. Galiu pakeisti bet kurią savaitės dieną. **Tel. 773-786-7078.**

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su grįžimu namo, gali prižiūrėti ir vaikus, galimi pakeitimai. Siūlyti įvairius variantus. **Tel. 708-571-8930.**

■ Reikalinga moteris prižiūrėti vyresnio amžiaus moterį ir gyventi kartu Pompano Beach, Floridoje. **Tel. 954-876-1153** (nepalikti žinutės) arba **416-399-5005,** arba **lindasalna@rogers.com.**

■ Vyras ieško papildomo parketo instaliavimo darbo. **Tel. 773-443-0026.**

■ Moteris ieško darbo. Gali prižiūrėti ligonius

ar vyresnio amžiaus žmones. Galite siūlyti ir kitus darbus. Legalūs dokumentai. **Tel. 872-214-2203.**

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu rusų ar lietuvių šeimoje. Didelė patirtis. Gali pakeisti bet kurią savaitės dieną. Siūlyti įvairius variantus. **Tel. 773-640-3559.**

■ Moteris ieško darbo prižiūrėti vyresnio amžiaus žmones. Nevairuoja, 15 metų darbo patirtis. **Tel. 773-951-2422.**

■ Moteris ieško savaitgalinio žmonių priežiūros darbo. Vairuoja. **Tel. 630-759-0510.**

■ Vyras ieško žmonių priežiūros darbo pakeitimų penktadieniais, šeštadieniais, sekmadieniais. Legalūs dokumentai, vairuoja, patirtis, rekomendacijos. **Tel. 708-465-6854.**

■ Moteris ieško senelių priežiūros darbo. 15 metų patirtis, buitinė anglų kalba, paskutinius 6 metus dirbo lietuvių šeimoje. **Tel. 773-366-4868,** Dana.

■ Moteris ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo su grįžimu namo arba naktimis. **Tel. 708-955-3690.**

SVEIKATA

„Saulėlydžio sindromas“

GYD. ONA RADZEVIČIENĖ

Atėjus žiemos sezonui, pailgėjus tamsiems vakarams žmones vargina ne tik žiemos depresija – kai kurie asmenys patiria ir būseną, vadinamą „Saulėlydžio sindromu“ (Sundown syndrome). Kas tai yra, kokius žmones vargina ši būseną, kaip galima jiems padėti, sužinosite perskaitę šį straipsnį.

Kuo pasireiškia „Saulėlydžio sindromas“?

Tai yra ne liga, tai būseną, kai leidžiantis saulei asmenys, turintys suvokimo sutrikimus bei sergantys demensija (senatvine silpnaprotyste) tampa neramūs, sujaudinti, pasimetę, nesiorientuojantys aplinkoje. Kartais jie yra pikti, šaukia, mato ir girdi tai, ko iš tiesų nėra. Tokie požymiai kartais pasitaiko ir kitu paros laiku, net ir naktį, bet dažniausiai tai įvyksta vėlai po pietų ir ankstų vakarą. Nors mokslininkai šią būklę sieja su demensija, kartais ji gali išsivystyti ligoninėse, kaip reakcija į skausmą, medicininės procedūras bei infekciją.

„Saulėlydžio sindromo“ išsivystymo priežastys?

Nėra žinoma aiškių priežasčių, kodėl išsivysto „Saulėlydžio sindromas“. Yra nustatytas ryšys tarp „Saulėlydžio sindromo“ ir asmenų, sergančių demensija bei Alzheimerio liga, vidinio biologinio laikrodžio pokyčių. Vidinis biologinis laikrodis, reguliuojamas cirkadinio ritmo, apsprendžia ne tik miego ir budrumo laiką, bet taip pat asmenų aktyvumo lygį bei elgesį skirtingu paros laiku. Studijos įrodė, kad biologinio laikrodžio sutrikimai asmenims, sergantiems demensija, dažnai gali sukelti „Saulėlydžio sindromo“ išsivystymą. Pataruoju metu yra teigiama, kad ši būseną atsiranda ne tik atėjus vakarui, bet ir kai asmuo yra pervargęs, alkanas ir ištroškęs, nuobodžiaujantis, blogai miegantis ar sergantis šlapimo takų infekcija.

Kas gali iššaukti šią būseną?

- Kai namuose yra mažai šviesos, atsiranda daugiau šešėlių. Tai sukelia sumaištį ir baimę.
- Negalėjimas atskirti sapnų nuo realybės. Tas iššaukia nesirentavimą aplinkoje.

Kaip padėti asmenims, kuriems išsivystė „Saulėlydžio sindromas“?

- Jei yra įmanoma, siūloma nustatyti pastovų dienos ir miego režimą, kuris būtų patogus asmenims, ir kuris sumažintų vakarinį sumišimą.
- Jei asmenys pakankamai fiziškai stiprūs, padidinti dienos metu fizinį aktyvumą, kad jie pavargtų, ir būtų poreikis eiti miegoti anksčiau.
- Riboti dienos miegą. Žmonės nori pamiegoti dieną, bet tai pablogina nakties miegą. Siūloma pamiegoti kaip galima trumpiau.
- Vengti kofeino turinčių gėrimų bei saldumynų. Kofeinas yra gana greitai veikiantis smegenų dirgiklis. Nevartoti jų antroje dienos pusėje.
- Didesnę maisto dalį suvartoti priešpiečių metu. Vakaro maistas turėtų būti paprastesnis bei mažesniais kiekiais.
- Asmenims, linkusiems į „Saulėlydžio sindromo“ būseną, leiskite pasirinkti jiems patinkančią, patogią miegojimo vietą. Kambaryje turėtų būti jiems mieli, malonius prisiminimus keliantys daiktai, artimųjų nuotraukos. Nakčiai siūloma palikti silpną apšvietimą, nes tamsa ir blogas regėjimas dar labiau didina baimę ir neramumą.
- Pasistenkite, kad asmenys būtų šviesioje aplinkoje. Pastebėta, kad kuo mažiau šviesos ir daugiau šešėlių, tuo didesnis susimaišymas. Vakaraus venkite triukšmo, ribokite televizijos laidų žiūrėjimą, kurios kartais tik gąsdina ir padidina sumaištį.
- Tinka švelni atpalaiduojanti muzika, primenantį jūros bangų ošimą.
- Kartais padeda mažos miego hormono mela-

tonino dozės. Jį galima skirti vieną arba derinant su šviesos terapija.

Kaip elgtis su asmenimis, esančiais sumišimo būsenoje?

- Pasistenkite išlikti ramūs.
 - Paklauskite, gal jie ko nors norėtų?
 - Priminkite, koks yra paros metas.
 - Nesiginčykite.
 - Nuraminkite, kad viskas gerai.
 - Jei jie nori judėti ar vaikščioti – nesistenkite sulaikyti. Tik nenuleiskite nuo jų akių. Sukurkite saugią aplinką.
- „Saulėlydžio sindromas“ išsekina ligonius, o taip pat juos prižiūrinčius asmenis bei šeimos narius. Pasinaudokite šiais patarimais ir būkite kantrūs bei atlaidūs jus supantiems artimiesiems. Tai palengvins jūsų ir jūsų mylimų žmonių gyvenimą. Jei šie pa-

tarimai jums nepadės – kreipkitės į gydytoją, kuris patikrins miegui gerinti ir įtampą mažinti vartojamus vaistus, nustatys, ar jie nėra „Saulėlydžio sindromo“ priežastimi bei paskirs atitinkamą gydymą.

Paruošta remiantis: www.mayoclinic.org, www.WebMD, en.m.wikipedia.org, www.Healthline.com

MANO VIRTUVĖ

Vaikystės nostalgija

Su nostalgija prisimenu kai kuriuos paprastus valgius, kuriuos vaikystėje gamindavo mums mama.

Švilpikai

15 bulvių
2 kiaušiniai
1 puodelis miltų (gali reikėti ir daugiau)
3–3,5 oz šalto rūkymo lašinukų
1 svogūnas
1 šaukštelis džiovinto mairūno aliejaus

Nuskustas bulves išvirti, nulupti ir, kol dar karštos, sugrūsti. Kai pravės, įberti druskos, šaukštelį džiovinto smulkinto mairūno, įmušti kiaušinius ir užminkyti tešlą.

Ant kočiojimo lentos pabarstyti miltų, iškočioti tešlą piršto storumo juostele ir supjaustyti nedideliais rombais ar kvadratais.

Kepimo formą iškloti kepimo popieriumi, pabarstyti miltais ir sudėlioti paruoštus švilpikus.

Orkaitę įkaitinti iki 180 C (350 F) ir kepti, kol švilpikai gražiai paruduos.

Kol švilpikai kepa, smulkiais gabaliukais supjaustyti lašinukus ir svogūną. Keptuvėje su nedideliu kiekiu aliejaus pakepinti svogūnus, po to suberti lašinukus ir pamaišant kepti, kol jie gražiai apskrus (neturi būti guminiai).

Iškepusius švilpikus sudėti į puodą ar troškintuvą, užpilti spirgais, uždengti ir vėl kišti į orkaitę, kad pasitroškintų.

Galima patiekti su grietine. Vietoje spirgų tinka ir grybų padažas.

Bulviniai kukuliukai

Jei gaminant cepelinus lieka tešlos, iš jų galima suformuoti nedidelius rutuliukus, pirštu išpausti duobutę – gaunasi „dubenėliai“. Juos išvirti pasūdytame vandenyje ir patiekti su spirgučiais ir grietine. Jeigu nutartumėte gaminti tešlą specialiai šiems kukuliukams, reiktų 4–5 smulkiai sutarkuotų ir nusunktų žalių bulvių ir 2–3 sumaltų virtų bulvių. Visa tai sumaišyti, padruskinti ir formuoti kukuliukus.

Galima pagaminti ir pienišką bulvinių kukuliukų sriubą. Tuomet reikia tuos bulvinės tešlos „dubenėlius“ išvirti, nupilti vandenį, užpilti karštu pienu ir dar kokias 5 minutes pavirti. Pagal skonį įberti druskos. Mūsų šeimoje visų kartų vaikai labai mėgdavo tokią sriubą.

Pasidalinkite ir jūs savo vaikystės receptais!

Jūsų Indrė

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Kovo 5 dieną, šeštadienį, 10 val. ryto** Balzeko lietuvių kultūros muziejuje dailininkės Rasa Ibiarskienė ir Asta Zimkus padės sukurti menišką margučius, kurie papuoš šv. Velykų stalą ir bus puiki dovana svečiams ir artimiesiems. Atsineškite dažytų, kietai virtų kiaušinių. Pamokos kaina 15 dol., muziejaus nariams – 10 dol. vaikams iki 12 metų – 5 dol. Užsiregistruoti tel. 773-582-6500. Muziejaus adresas: 6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL, 60629.

■ **Tradicine tapusi Lietuvos nepriklausomybės šventė „Celebrate Lithuanian Independence“** Čikagoje vyks kovo 13 d., sekmadienį, nuo 12 val. p. p. iki 4 val. p. p. Navy Pier, „Crystal Gardens“ salėje. Galėsite nusifotografuoti su tautiniu kostiumu nepersirengiant (skaitmeninių technologijų pagalba), pasigrožėti tautinių kostiumų kolekcija, pasiklausyti muzikos, pasižiūrėti šokių, parodų. Bus užsiėmimų vaikams, lietuviško maisto, veiks mugė. Švęskime Lietuvos nepriklausomybę kartu!

■ **Kovo 19 d., šeštadienį, 2 val. p. p.** Balzeko lietuvių kultūros muziejuje vyks rašy-

tojos Eglės Juodvalkės autobiografinio romano „Sugar Mountain“ pristatymas ir susitikimas su pačia autore. Adresas: 6500 South Pulaski Road, Chicago, IL, 60629.

■ **Europos Sąjungos šalių filmų festivalyje**, kuris kiekvieną pavasarį vyksta Gene Siskel kino centre Čikagoje, šiemet pristatomas Aldonos Watts 60 min. filmas „Dainų šalis“ (2015). Abiejose peržiūrose – kovo 19 d. 6 val. v. ir kovo 21 d. 8:15 val. v. dalyvaus filmo autorė.

■ **Lietuvių evangelikų liuteronų Tėviškės parapija** kviečia atšvęsti Kovo 11-ąją! 26-erių nepriklausomybės metų minėjimas ir lietuviška popietė su kugelio pietumis vyks sekmadienį, kovo 20 d. po 11:30 val. r. pamaldų. Pasipuoškite lietuviška atributika. Pietums prašome užsiregistruoti tel. 708-229-2795 arba el. paštu teviskes.parapija@gmail.com. Parapijos adresas: 5129 Wolf Rd. Western Springs, IL 60558.

■ **Gegužės 7 d., šeštadienį, Pasaulio lietuvių centre**, 14911 127 St., Lemont, IL 60439 įvyks 53-iasis metinis Lietuvių Fondo narių suvažiavimas. Kviečiame dalyvauti.

Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijoje (6812 S. Washtenaw Ave., Chicago, IL) bus pristatytas dokumentinis filmas „Pirmasis Dievo gailestingumo paveikslas. Nežinomo šedevro negirdėta istorija“. Filmo premjera įvyks kovo 12 d., šeštadienį, 5 val. p. p. Režisierius – Daniel DiSilva. Premjeroje dalyvaus Vilniaus arkivyskupas **Gintaras Grušas**. Kviečiame atvykti.

Atsidėkodami už kalėdinius atvirukus ir kalendorius „Draugui“ paaukojo:

100 dol. Msgr Al Bartkus, St. Pete Beach, FL. 60 dol. Gediminas Indreika, IL; 50 dol. Jonas Vyšnionis, Willowick, OH; Eglė Juodvalkė, La Grange, IL; Stasys Kungys, Fairfield, CA, Eleonora Šalčiūnas, Beverly Shores, IN.
Esame labai dėkingi už Jūsų nuoširdžią paramą.

Remkime Draugo fondą

Nuo 1992 metų Draugo fondas padeda išlaikyti mūsų lietuvišką, katalikišką „Draugo“ laikraštį.

Prisiminkite Draugo fondą savo testamente. Keletas stambesnių palikimų užtikrins laikraščio gyvavimą daugeliui metų!

Draugo fondas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629 • tel: 773-585-9500

Namams pirkti paskolos

duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į

Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Advokatas

VYTENIS LIETUVNINKAS

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)

Tel. 773-284-0100

60-metį švenčiančiai Prezidentei – saldžios ir rūgščios dovanos

Kovo 1 dieną 60-metį šventusi Prezidentė Dalia Grybauskaitė nei S. Daukanto aikštėje, nei savo rezidencijoje Turniškėse sveikinimų nepriiminėjo, nes viešėjo Slovėnijoje.

Tačiau į Prezidentūrą atkeliavo daugybė sveikinimų ir įvairių dovanų. D. Grybauskaitė sveikino Estijos, Azerbaidžano, Kazachstano ir kitų šalių prezidentai, sulaukta sveikinimo ir iš buvusios Suomijos prezidentės Tarjos Halonen.

Į Prezidentūrą gėlių puokštę atsiuntė ir Prezidentas Valdas Adamkus su žmona Alma. Gėlėmis šalies vadovę sveikino ir Vyriausybės atstovai bei Seimo pirmininkė Loreta Graužinienė.

Itin originalią dovaną įteikė šalyje dirbantys diplomatai – Prezidentei padovanodami beveik dviejų metrų aukščio citrinmedį, kuris į Lietuvą buvo atskraidintas būtent šiai progai. Augalas šiuo metu puošia vieną Prezidentūros salių. Citrinmedis įsodintas į originalų rankų darbo vazoną, kurį puošia tautinė simbolika.

Anot Prezidentės spaudos tarnybos atstovų, šalies vadovė sulaukė daug laiškų ir sveikinimų iš Lietuvos gyventojų.

Slovėnijoje dirbančius Lietuvos policijos pareigūnus aplankiusiai šalies Prezidentei pareigūnai ne tik papasakojo apie savo darbo specifiką, bet ir nustebino pasveikindami gimtadienio progą ir įteikdami puokštę gėlių.

Nemažai sveikinimų Prezidentė sulaukė ir socialiniuose tinkluose. Per socialinį tinklą „Facebook“ D. Grybauskaitė pasveikino ir Ukrainos prezidentas Petro Porošenka, sveikinimus tokiu būdu siuntė užsienio šalių ambasadoriai.

Pati Prezidentė savo „Facebook“ paskyroje paskelbė tik trumpą žinutę: „Labai ačiū visiems už gimtadieninius sveikinimus! Linkėjimai iš Slovėnijos.“

Su gimtadieniu, Prezidente!

Irytas.lt, „Facebook“ info ir nuotr.

KAZIUKO MUGĖ

Skautai kviečia visus į tradicinę Skautų Kaziuko Mugę!!!!
Lietuvių Fondo ir Ritos Riškienės salėse Pasaulio Lietuvių Centre.

- Įvairūs Prekybininkai
- Kavinė
- Maistas
- Vaikų Žaidimai

Sekmadienį, Kovo 6d.

9:00v.r. Šv. Mišios

10:00v.r. Atidarymas

14911 East 127th St., Lemont, IL 60439

Norintys prekiauti mugėje rašykite Sesei **Audrai Brooks:**
audra.m.brooks@gmail.com arba paskambink 708.334.3982

